

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI

KONFEDERASYONU YAYIN ORGANI

EYLÜL 1990

SAYI : 250

ŞEVKET YILMAZ : “YENİ BİR MÜCADELE DÖNEMİ BAŞLIYOR.”

BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI

AYLIK
EĞİTİM
VE
MESLEK
DERGİSİ

TÜRK-İŞ

TÜRKİYE
İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK
YAYIN
ORGANIDIR

**EYLÜL
1990
SAYI : 250**

SAHİBİ :
TÜRKİYE İŞÇİ
SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
ADINA
GENEL BAŞKAN
ŞEVKET YILMAZ

•
YAYIN YÖNETMENİ :
MUSTAFA BAŞOĞLU

•
YAZI KURULU :
BURHAN DODANLI
ERKİN OKAY

•
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :
ERDAL TÜT

•
FOTOĞRAFLAR :
NİHAT ÜSTÜN

•
DERGİ ADRESİ :
TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ
KIZILAY-ANKARA
Tel : 133 38 24
Fax : 133 68 09

•
ABONE :
Yurtiçi, 6 aylık 9.000.-TL.
Yıllık 18.000.-TL.
Yurtdışı 6 aylık 20.000.-TL.
Yıllık 40.000.-TL.

•
TİSAMAT BASIM SANAYİ
TEL : 118 95 62 — ANKARA

BASKI TARİHİ : 16.10.1990

İçindekiler

1	TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI..
2	TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU BİLDİRİSİ..
7	"CUMHURBAŞKANI ÖZAL'IN İŞÇİ ÜCRETLERİNE İLİŞKİN BEYANI GERÇEKLERE TERS DÜŞÜYOR.."
9	"MEMURLAR, SÖZLEŞMELİ, ÖZGÜR BİR DÜZENE KAVUŞACAKLARDIR.."
12	TOPLU SÖZLEŞMELERDE UYUŞMAZLIKLAR
15	ANARŞİ DURMUYOR..
16	EĞİTİM
19	YASA DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİMİZ DAHA NE KADAR BEKLETİLECEK..
22	DIŞ İLİŞKİLER
25	HUKUK
27	SOSYAL GÜVENLİK
29	KÖŞEMDEN
30	İŞARETLER
32	TÜRK-İŞ ARAŞTIRMASI

DERGİMİZ
BASIN AHLAK
YASASINA UYAR

TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULU TOPLANDI..

- Genel Başkan Şevket Yılmaz “Önerilerimizin dikkate alınmaması karşısında yeniden mücadeleli bir döneme giriyoruz” dedi..

- İyi yönetilmediğimizi de belirten Genel Başkan YILMAZ, işçi kesimini fazla ücret istemekle itham eden konuşmasından dolayı, Cumhurbaşkanı Turgut Özal’ı eleştirdi..
- Başkanlar Kurulu bildirisinde, SAĞ-KUR yasasıyla, SSK Sağlık tesislerine ve primlere elkonulmasına izin verilmeyeceği kesin bir dille hatırlatıldı..

- Başkanlar Kurulu, savaştan kesinlikle kaçınılmasını, hayat pahalılığına ilaveten körfez krizi fırsat sayılarak yapılan zamların, ücret ve maaş ayarlamaları ile talafisini istedi.
- Bildiride, Irak’ın Kuveyt’ten çekilmesi ve bu sorunun barışçı yollarla halli istendi..

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu, Genel Başkan Şevket Yılmaz’ın yönetiminde toplanarak dünyada ve ülkemizde cereyan etmekte olan önemli güncel sorunları görüştü ve bu sorunların halli yolunda bazı önerilerde bulundu.

24-25 Eylül tarihlerindeki Türk-İş Yönetim ve Başkanlar Kurulu Olağan Toplantısını bir konuşma yapan Genel Başkan **Şevket Yılmaz**, sorunları işçiler ve sendikalar açısından değerlendirirken, “Yetkili makam ve kuruluşlarla yapılan temaslarda, işçi, memur, emekli, esnaf ve tüm dar ve sabit gelirliilerin, içinde bulundukları sıkıntıları giderecek önerilerimizin dikkate alınmaması karşısında, “YENİDEN MÜCADELELİ BİR DÖNEME GİRİYORUZ” uyarısında bulundu.

ŞEVKET YILMAZ’IN KONUŞMASI

Açış konuşmasında, dünya’da ve ülkemizde ya-

şanmakta olan önemli konulara temas eden Genel Başkan Şevket Yılmaz, “Türkiye iyi ellerde olsa, bizim işimiz azalır ve sadece teknik sendikacılıkta yetinebiliriz. Ama asıl sorun Türkiye’nin iyi yönetilmediğidir. Bu yüzden bizim görevimiz, daha da ağırlaşmaktadır.” dedi. Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Başkanlar Kurulunu açış konuşmasında şunları söyledi :

“İLO Konferansındaki gelişmeler yanında, kamu kesimi sözleşmelerinde yeniden başlayan sıkıntılar mevcut rahatsızlıklara eklenirken, Körfez Krizi, yeni asgari ücret ve buna benzer diğer hususlardan hiçbiri, maalesef ülkemizde çalışanlar lehine sonuç vermemiştir.

Geride bıraktığımız bu dönem içinde, şikâyetlerimizi daha da arttıran konulara hep beraber kısaca bir göz atalım :

— Çalışma barışını zorlayan yasal sıkıntılarımız devam etmektedir. TÜRK-İŞ’in son olarak gerekçeleriyle birlikte hazırlayın 22 Mart 1990 tarihindeki zirve’de Başbakan AKBULUT’a verdiği Anayasa ve yasa değişikliği önerilerimiz yine rafa kaldırılmıştır. Aradan 6 ay geçmiş olmasına rağmen, verilen sözler bu defa da unutulmuş gözükmemektedir.

Yaşadığımız iç ve dış sorunların vahameti, Türkiye’mizin geleceği konusunda hepimizi ciddi kaygılara sürüklemektedir. Bütün sorunların en vahimi de, ülkeyi yönetmekle ve sıkıntılarla aşmakla görevli kadro ve mekanizmaların güven vermekten uzak olmasıdır.

Bu zor koşullar nedeniyle, Konfederasyonumuz, sendikalarımız, sendikacılarımız ve işçilerimiz, emekli ve tüm dar gelirliiler olağanüstü güçlüklerle karşı karşıyadır.

Sendikal görevlerimizi gözden geçirmeden önce, yaşadığımız günlerin olağanüstü sorunlarını kısaca tahlil etmek gerekmektedir.

BİRİNCİ SORUNUMUZ EKONOMİK BUNALIMDIR

Türkiye'nin ekonomisi bir kara mizah örneği olmuştur. Bir takım yerli ve yabancı kaynaklar, enflasyonun düşüğünü, paranın güçlendiğini, ülkenin kalkındığını ve halkın refahının arttığını söyleyip duruyorlar. Ama, etin 20.000 liraya, ekmeğın de 1.000 liraya tımandığı Türkiye'de hayat gerçekleri hiç de öyle pembe değildir. Dar ve sabit gelirli halk çoğunluğu, bir yandan ağır vergiler altında, öte yandan dehşetli bir pahalılık karşısında ezilmekte, toplu sözleşme imkanı olan işçiler bile bu ezilmeye karşı korunamamaktadır. Uluslararası ilkelere ve Cumhuriyetimizin sosyal değerlerine aykırı bir Anayasa ve çalışma yasaları sendikaların elini kolunu bağlamıştır. Halk işsizlikten, hastanesizlikten, okulsuzluktan, açlıktan inlerken, kağıt üzerinde % 10 kalkınmadan ve milli gelir artışından bahsetmek düpedüz milletle alay etmektedir. Eğer halk işsiz ve yoksulsa ülke nasıl kalkınmaktadır

ve kalkınma denilen şey kimlere yaramaktadır? Eğer ülke gerçekten kalkınıyorsa halk neden işsiz ve yoksuldur?

Hiç kuşkusuz, bütün Türkiye tarihinde bu derece haksız, adaletsiz ve başınsız bir ekonomi politikası görülmemiştir. Yalın gerçek şudur: Türk ekonomisi aslında derin bir bunalım içindedir ve giderek milli çıkarlardan uzaklaşıp yabancı çıkarlara teslim edilmektedir: Yabancı kaynaklar da bunun karşılığında ısmarlama övgüler dilekerek kamuoyunu uyuşturmaya çalışmaktadır.

İKİNCİ SORUNUMUZ SİYASAL BUNALIMDIR

Yoksulluktan adaletsizliğe, işsizlikten güvensizliğe, işçi haklarından insan haklarına, tüketici haklarından çevre sorunlarına ve dış ilişkilere kadar Türkiye'nin yüzlerce siyasal sorunu birikmiştir ve çözüm beklemektedir. Ancak sorunları çözmekle görevli olan siyasal sistem güven verici bir şekilde işlememektedir. Parlâmenter demokrasi, yoksul ve ezik halk çoğunluğunun özelemlerine cevap verememe tehlikesiyle karşı karşıyadır.

İktidar gözü kapalı bir yol tutmuş sorumsuzca gitmektedir. Bu gidişin ülke ve millet yararı olmadığı ortadadır.

Siyasal hayatımızın temel kurumu olan Parlâmentonun dengeli bir çalışma düzenine sahip olmayışı gündeme çok büyük kaygıları getirmektedir: Genç demokrasimiz halkın güveniyle yaşayacaktır. Bu güven kaybolursa Cumhuriyetimizin siyasal değerleriyle bağdaşmayan olumsuz gelişmeler ortaya çıkabilir.

ÜÇÜNCÜ SORUNUMUZ DIŞ POLİTİKA MESELELERİDİR

İç sorunlarımız yetmezmiş gibi, dış sorunlarımız da gittikçe ağırlaşmakta ve bunalıma dönüşmektedir.

Her şeyden önce kronik dış sorunumuz olan Kıbrıs meselesi iyice ilitihaplanmıştır. Siyasal iktidarı kuru övünmelerinin aksine, uluslararası itibarımız gittikçe aşınmakta ve bu da elbette Kıbrıs meselesine olumsuz biçimde yansımaktadır. Her geçen gün Kıbrıs konusunda yeni bir darbe yemekteyiz. Daha geçtiğimiz hafta, AT Bakanlar Konseyi, Ankara'nın ikazlarına rağmen, Kıbrıs Rum Yönetimini bütün Kıbrıs'ın meşru yönetimi kabul ederek AT'ye üyelik için başvuruların normal prosedüre tabi tutmuştur. Kıbrıs meselesinin Batı ile olan ilişkilerimiz

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu BİLDİRİSİ :

“YENİ BİR MÜCADELE

Türk-İş Yönetim ve Başkanlar Kurulu, 24-25 Eylül tarihlerinde yaptığı olağan toplantıda, ülkemizde ve dünya'da gelişen güncel olayları değerlendirmiş ve özellikle aşağıda belirtilen konuların kamuoyuna duyulmasını oybirliği ile kararlaştırmıştır:

1 — Türk-İş Başkanlar Kurulu dünya barışını tehdit eden Körfez Krizi sorununun savaşa başvurulmaksızın çözüme ulaştırılması dileğini belirtirken, ülkemizin herhangi bir şekilde bir savaş içine sokulmasına kesinlikle karşı olduğunu açıklar.

Türk-İş Başkanlar Kurulu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU)'nun bu konudaki kararlarına paralel olarak, insanları birbirine kurduran, üretimi, kalkınmayı ve dünyanın geleceğini belirsiz uçurumlara sürükleyen savaş tehlikesinden tüm devletlerin kaçınmasını dilerken, Irak'ın da ilhak ettiği Kuveyt'ten şartsız olarak çekilmesini ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına uymasını istemektedir.

2 — Körfez Krizi yüzünden olumsuz etkilenen ülkelerin başında Türkiye'nin yer aldığı açıkça ortadadır. Daha önce de çeşitli vesilelerle açıklandığı üzere, Körfez Krizinin yarattığı ekonomik sıkıntıların

işçilerle, memurlar, köylüler ve diğer dar ve sabit gelirli kesimlerin sırtına “GÜNLÜK ZAMLAR” şeklinde yüklenmesini kınayan Türk-İş Başkanlar Kurulu bu haksızlığa son verilerek, hükümeti ve tüm işverenleri işçi, memur ve emeklilerin aylıklarını arttırmak suretiyle ekonomik kayıplarını en kısa sürede gidermeğe çağırır.

Türk-İş Başkanlar Kurulu, bir taraftan Körfez Krizinin yarattığı ekonomik kayıplar altında bunalan geniş halk kitlelerinin bu sıkıntısı devam ederken, bugün yürürlüğe konulan temel tüketim maddeleri dahil yeni KDV zam oranları ile ilave bir yük altına sokulması karşısında doğan ekonomik kayıpların giderilmesiyle ilgili önlemlerin acilen yürürlüğe konulmasını talep eder.

3 — İşsizliğin ülkemizde had safhaya ulaştığı bu dönemde, gereksiz işçi çıkarmalarının sosyal birikimleri patlama noktasına taşıdığına da dikkati çeken Türk-İş Başkanlar Kurulu, bu olumsuzluğa ilaveten İşverenler Konfederasyonu (TİSK)'in genelinde geniş haklılık payı bulunan işçi eylemlerini kırsabilme oyunlarını ve bu yolla sürdürülen çabaları esefle kınamaktadır. Başkanlar

de en büyük engeli teşkil ettiği, bizzat Batının diplomatik kaynaklarınca sık sık ifade edilmektedir. Bu durumda Kıbrıs meselesinde onur kırıcı tavizlere zorlanacağımız anlaşılmaktadır. Bu meselenin ulusal onurumuz daha fazla zedelenmeden aktif bir tutumla ulusal terlerimize en yakın doğrultuda ve en kısa zamanda çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Bir başka ciddi dış sorunumuz da AT ile olan ilişkilerimizin artık tartışmasıdır. Atatürk Türkiye'sinin temel siyasal tercihinin Batı doğrultusunda olduğu kuşkusuzdur. Ama AT'na yapılan hazırlıksız başvuru halkı bu tercihten bile soğutacak bir biçimde gelişmekte, daha doğrusu olumlu olarak gelişmemektedir. Türk Milletini, bir siyasal kuruluşa üye alacak diye kapı dışında tek ayak üzerinde bekletmeye kimsenin hakkı yoktur. Ne yazık ki siyasal iktidar, Türkiye'ye bu muameleyi reva görenlere karşı inatılmaz bir teslimiyet içindedir.

AT ÜLKELERİ VE İŞÇİ ÜCRETLERİ

AT konusunda göze girmek için her türlü tavize razı olan siyasal iktidarın, sosyal konularda çok daha basit hususları görmezlikten gelmesi, AT konusundaki samimiyetleri hakkında kuşku uyandırmaktadır. AT'nun 1993 başında tek pazar haline gelmesini öngören tek

Avrupa Senedinde, Hükümetlerin işçi sendikalarıyla "sosyal diyalog" içinde bulunmaları istenmiştir. Ayrıca, AT içinde işçi ücretlerinin ve sosyal harcamaların belli bir standardın altına düşmesi de AT literatüründe "sosyal damping" sayılmış ve kınanmıştır.

Türkiye'de imalat sektöründe işçi ücretlerinin AT ortalamasının 4 ilâ 8 kat daha az olması ve sosyal güvenlik ve sağlık sistemlerinin de çok geride kalması, AT terminolojisine göre tam bir sosyal dampingdir. Demek ki, AT'a girmeyi gerçekten isteyen bir ülke, sendikalaşma ve toplu sözleşme düzenini destekleyerek sosyal dampingi önemeli ve sendikalarla sosyal diyalog içinde bulunmalıdır. Bu da Türkiye'deki sendikal yasaların kaldırılması, sendikalaşma ve toplu sözleşme yasalarının liberalize edilmesi, işçi ücretlerinin yükselmesi ve çalışma şartlarının iyileştirilmesi için sendikalara imkân tanınması, sosyal güvenlik ve sağlık sistemlerinin geliştirilmesi demektir. En azından AT açısından kabul edilebilecek başka hiçbir yol yoktur.

Oysa bizdeki siyasal iktidar, AT açısından "olmaz-sa olmaz" sayılan bu sosyal şartları hiçe saymaktadır.

HÜKÜMET KURALLARI ÇİĞNİYOR

Bırakınız AT'ın nisbeten daha incelmış kural ve

şartlarını çok daha evrensel olan ILO ilkeleri karşısında bile bizim hükümetin uygulaması Türkiye aleyhine duygular uyandıracak derecede ilkel ve bağnazdır. Her ILO Konferansında oldu, olacak deyip zaman kazanmaya çalışırlar. Sonra da bizim ikaz ve taleplerimize rağmen, yasalarda en küçük bir iyileştirme yapmadan günlerini gün etmeye bakarlar. Ama bir yıl sonra yine ILO Konferansı gelip çatığında "bu sefer ne diyelim de Dünya'nın yine aldatalım" diye yeni tertipler aramaya başlarlar. Bu arada unuttukları şudur: Dünya'yı özellikle insan haklarına duyarlı Batı ülkelerini böylece aldattıklarını sananlar, aslında sadece kendilerini aldattılar. Dünya bu oyunlara kanmaz ve oyun oynayanlar güvenilmezlikle suçlar. Bu durumda, Türkiye'nin dış itibarının neden aşıldığının önemli bir sebebi de kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Dış politika konusunda son derece öneli bir baskı sorunumuz da, son Körfez Krizi dolayısıyla ortaya çıkan başboşluk ve ilkesizliktir: veya daha doğru bir deyişle, politikalann tayin ve icrasında millî çıkarların ihmal edildiği kaygılarıdır.

Komşumuzun bahçesinde yangın çıkarsa elbette bizim de aktif biçimde tedbir almamız şarttır. Kaldı ki, Irak'ın Kuveyt'i işgali üzerine APRO ve ICFTU'nun tep-

DÖNEMİ BAŞLATIYORUZ..''

Kurulu, kendi işçisine adeta cephe kurarcasına tezgahlanan bu çalışmaların, işçileri geriletmeye yetmeyeceği gibi, üretime ve ekonomiye de olumsuz etkiler yapacağını açıkça belirtir.

4 — 1990 yılı ikinci yarısında süresi biten ve bitecek olan toplu iş sözleşmelerindeki son aşamayı da değerlendiren Türk-İş Başkanlar Kurulu, gerek 1990 yılının son altı ayı ve gerekse 1991 yılına ait kamu kesimi sözleşmelerinin Başkanlar Kurulunca oluşturulacak bir komisyon tarafından yürütülmesini karara bağlamıştır.

Bu karar yönünde, Türk-İş bünyesinde kurulan koordinasyon komisyonu, başta yetki sorunu olmak üzere 1991 yılı kamu kesimi sözleşmelerinde izlenecek genel stratejiyi saptamak için, Ekim ayı içinde çalışmalarına başlayacaktır. Komisyonunun alacağı kararlara, sözleşmeler sırasında aynen uyulması, çıkacak uyuşmazlıkların çözümü için ilgisiz olmasın, tüm üye kuruluşlarımızın, ortaya konulacak mücadele şekline noksansız katılması kararlaştırılmıştır.

5 — Anayasa ve yasalardaki antidemokratik hükümlerle işçi hak ve özgürlükleri önündeki engellerin kaldırılması konusunda Türk-İş tarafından hazırlanıp hükümete sunulan istemlere, siyasal iktidarcaya hala olumlu bir yaklaşım gösterilmemiş bulunmasını ve vaatlerin yerine getirilmemiş olmasını esefle karşılı-

yan Başkanlar Kurulu, siyasal parti gruplarını bu konuda süratle çalışmaya ve göreve davet eder.

6 — Hükümetçe hazırlanan SAĞKUR yasa tasarısı ile SSK sağlık tesislerinin de kapsama alınmak istenmesini çok tehlikeli bir tutum ve gelişme olarak tesbit eden Türk-İş Başkanlar Kurulu, bu uygulamaya şiddetle karşı olduğunu açıklar.

Başkanlar Kurulu, devletin temel görevi olan sağlık hizmetine bütçeden yeterli pay ayrılması gereğini sürekli gözardı eden siyasal iktidarın, işçilerden kesilen paralarla meydana getirilmiş sağlık tesislerine el koyması anlamına gelen uygulamalarına, her yola başvurulacak şiddetle karşı konulacağını bilinmesini ister.

7 — Temel hak ve özgürlükler önündeki engellerin kaldırılması ve ekonomik baskılar altında bulunan geniş halk kitlerinin sıkıntılarından giderilmesi yönünde siyasal iktidarın umursamaz tutumunu değiştirmede bir kez daha tesbit edilmiştir.

Türk-İş Başkanlar Kurulu, işçi, memur, emekli, küçük esnaf ve köylülerin yani tüm dar ve sabit gelirli olanların hergün biraz daha fakirleşmesinin artarak sürmesi karşısında, YENİ BİR MÜCADELE DÖNEMİ başlatmayı kararlaştırdığını kamuoyuna duyurur.

ki göstermesi ve Saddam'ı kınaması da APRO ve ICF-TU İcra Kurullarındaki üyelik sıfatıyla benim verdiğim önergeleri gerçekleştirmişti. Türkiye'nin bu krizde uluslararası tepkilere uyması ve hatta öncülük etmesi doğru bir politikadır. Ancak hayati kararların nasıl alındığı, yetkinin kimde olduğu ve kimlerin hangi ithamlarla nasıl davrandığı konusunda son haftalarda kamuoyunda çok ciddi kuşku doğmuştur. Bu derece önemli bir konuda milli karar mekanizmalarının Ankara'dan mı yoksa başka başkentlerden mi etkilendiği konusunda şüpheler bulunuyorsa ortada çok vahim bir sorun var demektir. Savaş gibi bir konu gayri ciddi ve güvenilir yöntemlerle ele alınmaz. Sonuçta hangi tarafa olursa olsun insanların ölmesi, ocakların sönmesi ve sınırların değişmesi mukadder olan bir işe girerken, netice-nin Birinci Dünya Savaşındaki gibi hüsrana bitmesine dikkat edilmelidir.

Bizim dileğimiz, Körfez Krizinin saldırgan tavrı ve rilmemesi doğrultusundaki uluslararası barışçı gayretlerin desteklenmesi, ancak ülkemizin beyhude bir savaşa sürüklenmesine de izin verilmemesidir.

Böyle bir savaş, hem çalışma ve üretim çağındaki gençlerimizin kırılmasına yol açacak, hem de ülke içinde spekülasyonla pahallılığa sebep olacak ve kalkınmayı engelleyecektir. Bu durumun faturası hiç şüphesiz yine çalışan sınıflara fatura edilecektir.

Körfez Krizi nedeniyle ortaya çıkan savaş ihtimali, şimdiden, çok olumsuz bir başka sonuca yol açmıştır: "Aman savaş ihtimali var, milli çıkarlar zedelenmesin" hassasiyeti, işçi-memur gibi vatanseverlikleri kanıtlanmış çalışan sınıfların hak taleplerini kısmak için kullanılmaya başlanmıştır. Anayasal konumu itibarıyla güncel konuların dışında kalmaması gerekenler, düşük işçi ücretlerinin artmaması için sendikaları tehdit etmek cesaretini buradan almaktadırlar. Ancak, ulusal çıkarları böylesine küçük tertiplere alet etmenin son tahlilde hiçbir kişi veya kuruma yarar getirmeyeceğini de bu vesile ile hatırlatmak istiyorum.

TÜRKİYE İYİ YÖNETİLİYOR

Bütün bu sorunlar ve sıkıntılar dönüp dolaşıp yine bizim sırtımıza geliyor, bizim sorumluluklarımızı arttırıyor. Türkiye iyi ellerde olsa, bizim işimiz azalır ve sadece teknik sendikacılıkla meşgul olmakla yetinebiliriz. Ama asıl sorun, Türkiye'nin yönetilmediğidir. Bu yüzden bizim ağır görevlerimiz daha da ağırlaşmaktadır.

Demokrasiyi işletmekle görevli olan siyasal kurumların perişan halinden yukarıda söz etmiştim. Bunların halkta uyandıracakı güvensizliğinin yol açabileceği sorunları da belirtmiştim. Yakın geçmişte yaşadığımız ve sonuçları itibarıyla hala yaşamakta olduğumuz acıları da elbette unutmamak gerekir. İşte bu nedenlerle genç demokrasimizi korumak ve güçlendirmek konusu yine gündemimize gelmiş durumdadır.

Burada özel sektör işverenlerine seslenmek istiyorum. Toplu iş sözleşmesi müzakerelerine başlamış olan bir kısım işyerlerinin işçi çıkarma yoluna başvurduklarını görmekteyiz.

Bu işverenleri haksız tutumlarından vazgeçmeye çağırıyoruz. Aksi halde işçi-işveren ilişkilerinin bozulmasının ve endüstriyel ilişkilerin zarara maruz kalmasının sorumluluğu kendilerine ait olacaktır.

TOPLU SÖZLEŞME ÇIKMAZLARI VE GREVLER

— Toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde sıkıntılar tekrar başlamıştır. Bu yılın ikinci altı ayında, üye sendikalarımız, 345 bin işçimiz için sözleşme bağlayacaktır. Bunun 118 bin 629'u kamu, diğeri ise özel sektör işyerlerindedir. Halen 299 bin işçimizin sözleşmesi müzakere safhasında olup, 22 bin işçimizi kapsayan görüşmeler uyuşmazlık aşamasındadır.

2738 işçimiz adına grev kararı alınmış, 17 Eylül tarihi itibarıyla de 3 bin işçimizin grevi sürmektedir. TÜRK HARB-İŞ Sendikamıza ait Amerikan üslerinde çalışan 4150 işçimizin grevi ise, Bakanlar Kurulu kararıyla malesef ertelenmiş durumdadır.

Kısacası, toplu sözleşme müzakerelerinde Kamu Kesimi işveren temsilcileriyle tabii Hükümetin direktifi sayesinde yine başımız sıkındadır.

— Bu hususta Konfederasyon bünyesinde çalışmaları sürdüren Koordinasyon Kurulumuzun aldığı ve alacağı her karara geçen yıl olduğu gibi harfiyyen uyulacak ve birlikte hareket edilecektir.

— Vergi adaletsizliği ağırlaşarak sürdürülmekte, bu yükü en çok çeken işçi ve memurlara yeni yeni fon kesintileri icat edilmektedir.

— İşçi kesimi adına TÜRK-İŞ heyetinin muhalefetine rağmen, hükümet-işveren mutabakatı ile tesbit edilen yeni asgari ücret, aradan daha 1,5 ay geçmişken, yine sefalet ücreti sıfatını korumaktadır.

Dört kişilik sade bir vatandaş ailesinin Ağustos ayındaki yalnız gıda harcaması bile 500 bin lirayı aşmışken, neti 260 bin lira olan asgari ücret, bir işçi ailesinin nesine yetecektir? Yüzde 10 kalkınmanın bedeli bu mudur?

— Türkiye'de özgür sendikacılık kısıkaı varken, Olağanüstü Hal Bölgesinde sendikacılık tümüyle askıda...

Ne yapsan yasak..

Bu yasaklardan en çok zarar gören BELEDİYE-İŞ Sendikamızdır.

Bu bölgedeki 45 il, ilçe ve belde belediyesinde yıllardan beri hizmet veren yaklaşık 15 bin işçimiz, aylardır tek kuruş ücret ve sosyal yardım parası alamadılar. Güya buradaki işçilere olağanüstü hal tazminatı verilecekti. Ondan da ses yok.. Paramız yok, deyip ödeme yapmıyorlar.

Ama, bu adaletsiz durum daha ne kadar sürer, onu da takdirlerinize bırakıyorum. Bazı belediyeler, ısrarlı takibimiz sonunda işçiye 4 milyar dağıttı ise de, halen işçilerimizin belediyelerden alacağı 45 milyar lirayı bulmuştur.

Kalkındık, Avrupa'ya yetiştik denilen bir ülkede, 15 bin kamu işçisine yaklaşık bir yıldır aylık ödenmiyor.. Fazla istiyor, denilen işçiye rava görülen budur. Sayın Cumhurbaşkanının ilgisine, bilgisine sunulur.

Süper emekli 64 bin işçi emeklimizin kaybolan, daha doğrusu ellerinden alınan hakları kısa sürede verilmelidir. Anayasa Mahkemesinin tavsiye kararı doğrultusunda verilmesi gereken hakların işlerlik tarihi de geriye doğru telâfi edici miktarda olmazsa, yeni ihtilafların çıkacağı şüphesizdir.

Bakanlar Kurulu Sözcüsü Sayın Devlet Bakanı tarafından yapılan açıklama, Süper emeklilerin kayıplarını telâfi edici nitelik taşımamaktadır. Devlet'e ve yasalara güvenmenin çarçemesi ne yazık ki son derece ağır olmuştur. Devlet, bu güvenceyi vakit geçirmeden tekrar sağlamak zorundadır.

Normal emeklilerin, aylık ve sosyal haklarında, ağırlaşan geçim koşulları içerisine yetersiz kalmıştır. Sosyal devlet anlayışı, yıllarca çalışarak emekliye ayrılmış ve artık emekli maaşından başka güvencesi kalmamış olan insanları sefaletle maruz bırakmak olmamalıdır. Devlet bir an önce Anayasadaki sosyal niteliğini hatırlamalı ve emekli statüsündeki vatandaşların incanca yaşamalarına yeterli aylık düzenlemesini yapmalıdır.

SSK hizmetlerinin lâyıkıyla yürüyebilmesi için gerekli kadro talebi söz verilmesine rağmen henüz gerçekleştirilmemiştir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının GAP Toplantısında varılan mutabakatı bir an önce hayata geçirmesi gerekmektedir.

CUMHURBAŞKANI'NA HAKLI ELEŞTİRİ

Daha sayılacak çok şeyler var ve bunların hepsi de

gerçekleri ifade ediyor. Hayır, doğru değil, diyen varsa çıksın açıklasın..

Sözlerimin bu noktasında ise, Sayın Cumhurbaşkanını Turgut ÖZAL'ın sendikaları ve işçileri kusurlu gösteren iki ayrı beyanatına değinmek istiyorum.

İki ayrı beyanat diyorum, zira Sayın ÖZAL'ın 15 Eylül tarihinde Gemlik'te yaptığı konuşması, 18 Eylül'de Tekirdağ konuşmasıyla çelişmiştir.

Cumhurbaşkanının ağızından üç gün arayla çıkan aynı yöndeki sözler, maalesef birbirini tutmamaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanı, 15 Eylül'de, Türkiye'nin bugün bütün Balkan Ülkelerinin hepsinden çok ileride olduğunu, bu tempo sürdüğü takdirde, 10 yıl içinde dünyanın sayılı ülkeleri arasında gireceğimizi belirttikten sonra, herkesi hayretler içerisinde bırakan bu cümleleri söylüyor: *"İşçi ve memur ücretlerindeki geçmiş kayıplar giderildiği için, bu konuda bugün birçok Avrupa ülkesinden daha iyi duruma gelinmiştir."*

Sayın ÖZAL'ın TRT'den de yayınlanan sözleri aynı yönde..

Ve bununla da yetinmeyip, bu kadar yüksek ücretler karşısında işçi sendikalarının halâ yüzde 500 zam istediğinden bahisle şöyle devam ediyor :

Şimdi bakınız, öyle devlet müesseseleri var ki, bugün çok zarar ediyorlar. Sendikalarımız ise, yüzde 500 zam istiyor. Ben size açık söyleyeyim. Bu müesseseler kapanır. Kapanmaya da mahkûm olur. Sonunda kim kaybeder? Biz, hepimiz kaybederiz. Yani hükümet kaybeder veya devlet kaybeder, o müessese kaybeder diye sakın düşünmeyin. Memleket kaybeder.."

Bunların Cumhurbaşkanı söylüyor ve bize de, *"İşçi-memur ücretleri Avrupa'nın da üstünde iken daha ne istiyorsunuz?"* demeye getiriyor..

Hepimiz bu ülkede yaşamasak veya dış ülkede bulunan biri bu sözleri duysa, belki bizi ayıplayacak..

Ama, tabii ki gerçek bu değil..

Tarafsız olması esas kabul edilen Sayın Cumhurbaşkanı, eski alışkanlığı ile kafasını işçi ücretlerine takmış, *"Müesseseler kapanır.."* diyor.

Kendisi de çok iyi biliyor ki, maliyet içinde yüzde 10'lara düşmüş işçi ücretleri yüzünden işyerleri kapanmaz. Bu kadar teşvik ve vergi indirimi ile himayecilik karşısında bile işyerleri kapanırsa, onun sebebi başkadır.

Ya işveren kendisi kapatır, ya da bazı kamu işyerlerinde olduğu gibi, kötü işletmecilik yüzünden kapanır.

Sayın ÖZAL'a bu konuşmadan sonra TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu olarak bir bildiri ile cevap verdik ve işçi

ücretlerinin değil Avrupa seviyesinde, Türkiye standartları düzeyinde bile bulunmadığını rakamlarla anlattık.

Sayın Cumhurbaşkanı başta olmak üzere tüm yetkililere bir defa daha hatırlatmak isterim ki, işçi ücretleri son 10 yılda reel alım gücünü büyük oranda kaybetmiştir.

Yani işçi bugün gerek kamu, gerek özel sektör işverenlerinden alacaklı iken Sayın ÖZAL'ın, *"Ücretlerde Avrupa'yı geçtik.."* Sözü ne ifade eder? 300-400 bin lira ücreti yüzde 500 artırırsanız bile, bu koşullarda ne olur?

Biz, kendisine cevap verdiğimiz gün, Sayın ÖZAL bu defa Tekirdağ'dan seslendi ve yine işçi-işveren ilişkilerinin iyi gitmesini tavsiye ederek. Aman işçiler faz-

la istemesin, sonra denge bozulur, eskiye döneriz ve hepimiz kaybederiz. mealinde beyanlarda bulundu.

Denge bozulur, diyor. Sanki dengeli bir durum varmış gibi.. Bu kadar adaletsiz bir gelir paylaşımında hangi dengeden söz edilebilir?

Sayın ÖZAL'ın bu konuşmasıyla ikincisi arasında da anlam bakımından denge yok. Üç gün önce ücretlerde Balkanları aştık Avrupa'ya yetiştik, diyen Sayın ÖZAL, Tekirdağ konuşmasında, *"Bu tempoda gidersek 10 yıl daha problem çıkarmadan birlik ve beraberlik içinde olursa, 10 yıl içinde işçi ücretleri Avrupa düzeyine yaklaşacak ve memur maaşları da daha yukarıya çıkacak."* diyor.

Acaba hangi konuşmaya itibar etmeli?

Üç gün içinde ne değişti ki, bu iki ifade birbirini tutmadı?

Bu bir tenakuz değil de, nedir?

Bu kadar beklediğimiz, sabrettiğimiz yetmedi mi ki, bir 10 yıl daha bekleyin diyor.

Hep işçiler ve dar gelirli mi beklesin?

Hep onlar mı yükü çeksin?

Gayet tabii ki hayır.. Artık daha fazla bekliyecek durumda değiliz.

Hakkımız ne ise, ne fazla ne noksan onu istiyoruz.

Özellikle son iki yılda imzalanan sözleşmelerde belli mesafeler alındığını söylemişim. Bu doğrudur.

Belki iyi haklar alınmıştır, ama aradan henüz birkaç ay geçmeden işçi aldı götürdü.. diye feryat edilen rakamlar eridi gitti bile..

Sayın ÖZAL ve hükümet, bu gerçeği görmüyor mu?

önemlidir. Ama biz şimdiye kadar çok zorluğun üstesinden geldik, birlik ve beraberliğimiz sayesinde bu yeni zorlukların da elbette üstesinden geleceğiz.

Şu andaki sıkıntılarımız ne olursa olsun bizim birliğimiz ve beraberliğimiz önünde kimsenin duramayacağına olan inancımız tamdır.

Yetkili makam ve kuruluşlarla şimdiye kadar yaptığımız temaslarda işçi-memur-emekli-esnaf ve tüm dar ve sabit gelirlilerin içinde bulundukları sıkıntıları gidererek önerilerimizin dikkate alınmaması karşısında yeneden mücadeleli bir döneme giriyoruz.

Bütün arkadaşlarımızın bu mücadele için hazırlıklı olmalarını bekliyorum.

Haklı mücadelemizde başarılı olacağımıza inancımı belirtirken, hepinize sevgiler ve saygılar sunuyor, Başkanlar Kurulu toplantımızın işçilerimize ve millete hayırlar getirmesini temenni ediyoruz."

TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulundaki müzakereleri sonunda yayınlanan sonuç bildirisi, aynı sütünlarda sunulmuştur.

Hele devletin kendi memuruna reva gördüğü yüzde 25'lik Temmuz zammının nasıl tepkiler doğurduğu unutuldu mu?

SENDİKA İSTEMİYORLAR

Memur örgütsüz olduğu için sesi fazla çıkmıyor ya, başımızdaki yöneticiler işçi de öyle kalsın, sesi sedası çıkmasın istiyorlar..

Memurlara sendikal hak verilerek istenmemesinin asıl nedeni bu..

Avrupa ülkesi olduk, iddiasında bulunanların Avrupa ve diğer batı standartlarına uymaları şarttır.

Memur sessiz kalacak, sendikaların sesi kısılacak, yasaklı yasalar yetmezse yasa hükmünde kararnamele istedikleri gibi bizi yönetecekler..

Hayır olmaz.. Bu durum, daha fazla devam edemez.

Esas olan işçiyi ve memura yüzde şu kadar, bu kadar vermek değil, esas olan bu insanlara günün koşulları altında, hakettiklerini verebilmek, milli gelirden bölümümü hakça yapabilmektir.

Ülkemizde bozuk olan tablo, budur.. Milyonlarca dar gelirli, emekli ve çalışan kesim sefalet içinde iken, kalkınma hızının birden bire yüzde 10 gibi çarpıcı bir düzeye çıkması, halkın daha müreffeh duruma yükseldiğinin göstergesi değildir. Rakam oyunları ile kalkınma olmaz.. Olur, diyenlerin, dönüp halk kitlelerinin inlemesine kulak vermesi lazımdır..

Enflasyon hızı ortada iken, pahalılık milleti kırıp geçirirken, kalkındık, refah içindeyiz demek, gerçekle bağdaşmıyor.

Eskiden de zamlar vardı, ama son aylardaki zamlar "Günlük Kur" haline getirildi.

Temennim tabii ki o değil, ama iyi ki bir "KÖRFEZ KRİZİ" çıktı da, Hükümet hem başarısızlığı, enflasyonu, zammı Saddam'a ve petrole yükleyip işin içinden sıyrılmaya kalktı..

Bugüne kadar tüm krizleri omuzlamış olan halk ve özellikle çalışan kesim, bu krizden de bol zamlı nasi bini almaktadır.

Bu krizden dolayı ülkemiz bir sıcak savaşın içine itilmesin yolundaki dileğimizi tekrarlarken hükümet edenlerin, bunu fırsat bilip kriz üstüne sun'ı kriz yaratmaktan vazgeçmelerini istiyoruz.

Irak'ın körfez bunalımı ile yarattığı sıkıntılar biz de, biliyor ve durumun nezaketini takdir ediyoruz.

Dünya barışına kastetmiş, saldırgan, işgalci ve diktatör Saddam'ın ne pahasına olursa olsun, ilhak ettiği

yerlerden çekilmesini ve Orta Doğudaki statükonun saldırdan önceki şekle getirilmesini bekliyoruz.

Önümüzdeki dönem bizi bekleyen sorunları ve yerrine getirmemiz gereken sorumlulukları bu toplantıda görüşeceğiz. İşimiz zordur, bu nedenle bu toplantıyı

ZİYARET

TURİZM BAKANI TÜRK-İŞ'TE

Turizm ve Tanıtma Bakanı İlhan Aküzüm, Türk-İş Genel Merkezini ziyaret etti. Genel Başkan Şevket Yılmaz'ı makamında ziyaret eden Turizm Bakanı Aküzüm, hükümete sunulan işçi sorunlarının halli sırasında gereken ilgiyi göstereceğini söyledi.

Şevket Yılmaz'la Aküzüm arasındaki bu görüşmede Türk-İş Genel Mali Sekreteri Enver Toçoğlu Genel Eğitim Sekreteri Mustafa Başoğlu ile Toleyis Sendikası Genel Başkanı Cemal Bakındı da bulundular.

TÜRK-İŞ Yönetim kurulu yayınladığı bildiri ile, Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın "işçiler yüzde 500 zam istiyorlar, müesseseler bunu karşılayamaz" yolundaki açıklamaların, gerçekleri yansıtmadığını ifade etti.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu Bildirisi :

“CUMHURBAŞKANI ÖZAL’IN İŞÇİ ÜCRETLERİNE İLİŞKİN BEYANI GERÇEKLERE TERS DÜŞÜYOR.”

- ★ TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu, 18 Eylül günü yayınladığı bildirisinde, Cumhurbaşkanı Özal'ın "sendikalar yüzde 500 zam istiyor, bu yüzden bazı müesseseler kapanmaya mahkum olur" tarzındaki beyanının gerçeklere ters düştüğü belirtildi..

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu tarafından 18 Eylül'de yayınlanan bildiride, Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL'ın, "Sendikalar yüzde 500 zam istiyor. Bu yüzden bazı müesseseler kapanmaya mahkum olur." Tarzındaki beyanı eleştirildi ve bu sözlerin gerçeklere ters düştüğü belirtildi. TÜRK-İŞ Yönetim Kurulunun bu konudaki bildirisi şöyle :

"Cumhurbaşkanı Sayın Turgut ÖZAL'ın sendikalar ve ücretler hakkındaki düşüncelerini yansıtan Bursa konuşmasını hayret ve esefle karşıladığımızı belirtmek isteriz.

Sayın Özal, 15 Eylül günü bir temel atma töreni sırasında yaptığı konuşmasının bir yerinde, (İşçi ve Memur ücretlerinde

Avrupa ile yarışacak düzeydeyiz. Türkiye bugün bu konuda birçok Avrupa ülkesinden bile ileridedir) iddiasında bulunduktan sonra özetle şöyle devam ediyor:

(Sendikalarımız toplu sözleşmelerde yüzde 500 zam istiyorlar. Ben size açık söyleyelim,

►
bu müesseseler kapanmaya mahkûm olur...)

Başbakanlığı sırasında yıllarca işçileri ve sendikaları, olağanüstü koşullardan geçiyoruz diyerek oyalamaya çalışan Sayın Özal, bugün de Cumhurbaşkanı olduğu halde hükümet başkanı gibi hareket etme alışkanlığı ile işçi ücretlerine göz dikmeyi sürdürmektedir.

Yine Sayın Özal, bir yanlışlık olmasını dilediğimiz bazı talihsiz beyanlarda da bulunarak, tehditkâr bir tavırla, (Dengeyi bozduğunuz takdirde, tekrar eski günlere dönmemiz işten bile değildir..) demektedir.

Bir taraftan (Avrupa'yı bile geçiyoruz. Demokrasimiz koursuz işliyor) iddiasında bulunan Cumhurbaşkanı'nın, (Eski günlere döneriz..) sözlerinin altında yatan anlamı yine kendisinin açıklamasını bekliyoruz.

★ TÜRK-İŞ bildirisinde "Sayın Özal'ın Başbakan olduğu 1983-1986 yıllarına ait kayıplarımızdan dolayı işçiler hala alacaklı durumundadır ve işin gerçeği şudur ki, ücretler 1980'e göre en az yüzde 50 gerilemiştir" denildi.

ESKİ GÜNLERE DÖNERİZ, DEMEKLE NEYİ KASTEDMEKTEDİR

Eski günlere döneriz, demekle neyi kasdetmektedir?

Demokrasinin yeniden askıya alınmasını mı? Değilse, neyi?

Bu garip sözler, en yetkili makam sahibinin ağzından çıkmışsa, anlamını bilmek de millet olarak hakkımızdır.

Yine, Sayın Cumhurbaşkanı'nın işçi ve memur ücretleri konusundaki çok iyimser be-

yanlarının gerçeği tam yansıtmadığını belirtmekten de üzüntü duymaktayız.

Çünkü ülkemizdeki işçi ve memur ücretlerinin bugünkü durumu, bırakın Avrupa düzeyini, 1980'in bile reel olarak çok gerisindedir. 1989 yılında imzaladığımız sözleşmelerle ileri bir kazanç sağlanmamış, ancak 1987 ve 1988 yılının kayıpları giderilmiştir.

Bu durumda, Sayın ÖZAL'ın Başbakan olduğu 1983-1986 yıllarına ait kayıplarımızdan dolayı işçiler hala alacaklı durumdadır ve işin gerçeği şudur ki, ücretler 1980'e göre en az yüzde 50 gerilemiştir.

Sayın ÖZAL'ın, bunu iyi bilmesi gerekirken, Cumhurbaşkanı sıfatıyla yaptığı konuşmada sendikaları çok aşırı zam talebinde bulunmakla itihama kalkışması acıdır.

TOPLUMUN YÜZDE 80'İNİN ÇEKTIĞİ KÖTÜ HAYAT KOŞULLARI GÖRMEZLİKTE GELİNEMEZ..

Sayın ÖZAL bu tür beyanlarıyla toplumun yüzde 80'ini oluşturan dar ve sabit gelirli halkın kötü hayat koşullarını görmezlikten geldiği gibi, sadece yüksek gelir gruplarından yana olduğunu bir kez daha sergilemiştir.

Oysa Sayın Cumhurbaşkanı, 1980 başında yüzde 26.6 olan milli gelirdeki ücret ve maaşlılar payının bugün yüzde 15'lere düştüğünü, tarım

kesiminde durumun bundan daha kötü olduğunu bilmelidir. İşçi ücretlerinin payı maliyet içinde yüzde onlarda iken, Sayın ÖZAL, neyi önlemeğe çalışıyor, anlamak mümkün değil..

Çok kazanana çeşitli yollarla vergi muafiyetleri tanımak, buna karşın ücret ve maaşlardaki kesinti paylarını her vesileyle daha da yükseltmek şeklindeki politikayla Sayın ÖZAL'ın sözleri taban tabana zıt düşmektedir.

Son olarak belirtmekte fayda görmekteyiz ki, özellikle son yıllarda yüksek gelir gruplarının kârları katlanarak artarken, işçi ve memur maaşları yüzde elliye varan reel düşüş içinde ve bu durumda da hiçbir zaman (İşçiler yüzde 500 zam alıyor..) denilerek gerçeklerden kaçılmaz. Esas olan işçinin aldığı zam değil, o zammın insanca yaşamaya yeterli olup olmadığıdır.

Biz işçi kuruluşları olarak, tabii ki ülkemizin kalkınması ve ilerlemesinden yanayız ve işçimiz, giderek düşen alım gücüne rağmen, üretimde daha yüksek verim sağlamakla bu niyetini ortaya koymuştur.

İşverenlerin ve özellikle hükümetin de, üreten insanlara karşı daha olumlu yaklaşması ve çalışan kesimin hakkını tam olarak vermesi ile özenlen çalışma barışı teessüs eder. Sayın ÖZAL'ın bu beyanları, dolaylı olarak özel sektöre de yol gösterip kamu toplu sözleşmelerinin önünü tıkamaktan başka bir şeye yaramıyacaktır.

ÖZAL, bu beyanıyla ayrıca, halâ alacaklı durumdaki işçilerin geriye dönük ek zam isteklerini de önceden baltalamak istemektedir."

TÜRKİYE'DE MEMUR SENDİKACILIĞI SEMPOZYUMU..

• 13-14 Eylül günleri
Ankara'da yapılan
toplantıda memurların
sendikalaşmasının
demokrasi gereği olduğu
ifade edildi.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ :

“MEMURLAR, SÖZLEŞMELİ, GREVLİ ÖZGÜR BİR DÜZENE KAVUŞACAKLARDIR..”

“Türkiye’de Memur Sendikacılığı” konulu Uluslararası sempozyumda konuşan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ “memurlar, sözleşmeli, grevli özgür bir düzene kavuşacaklardır. Bu yoldaki şikayetlerimizi ve isteklerimizi son olarak geçtiğimiz Haziran ayında yapılan Cenevre’deki ILO Konferansı’nda dile getirdim” dedi.

ŞEVKET YILMAZ’IN KONUŞMASI

Mülkiyeler Birliği tarafından 13-14 Eylül günleri Ankara’da düzenlenen ve dinleyicilerin ilgi ile izlediği toplantıda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Yılmaz şöyle dedi :

“— Öncelikle bu önemli sorunu bir kez daha bu platformda gündeme getiren Mülkiyeliler Birliği Genel Başkanlığı yetkililerini içtenlikle kutluyorum.

Türkiye’de memurlar sendikalaşmalı mı?

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına, hepinizin hemen onaylayacağından kuşku duymadığım, EVET cevabını veriyorum...

Daha önceki yıllarda, hepinizin hatırlayacağı gibi bu hak kamu çalışanlarımıza verilmiş ve memurlar sendikalaşmıştı. Mazide kalan sudan sebeplerle memur sendikaları

kapatıldı. Arkasından öğretmen sendikası TÖS kuruldu. O da kapatıldı ve tüm yöneticileri yıllar boyu yargılandılar.

Bu açılış ve kapatılışlarla sıkı yönetim mahkemelerindeki davaları tarihin yargısına terkedip, bugünkü duruma bakalım.

Memurlar ve tüm kamu görevlileri, neden sendikalaşmalı?

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ

Eğer bu ülkede sağlıklı demokrasi işliyecekse, eğer bu ülkede uluslararası çağdaş hukuk kuralları uygulanacaksa, o halde memurlar da ister istemez sendikalaşacaktır.

Asırlık egemen siyasi ideolojilerin teker teker yıkılıp gittiği, insanların temel hak ve özgürlüklerine konulan sınırlamaların kalkmakta olduğu ve demokrasi adına sevindirici gelişmelerin ağırlık kazandığı günümüzde, çağdaşlaşma ve batılılaşma iddialarını sürdüren ülkemiz, hala örgütlenme sorununu tartışıyorsa, hakkımızda iyi duygular beslenmesini beklemiyelim.

Bir taraftan batılıyım diyecek, öte yandan batı standartlarına uymayacaksınız. Bir yandan, hem de kurucu üyesi sıfatıyla ILO Konferanslarına katılarak ahkâm keseceksin, öte yandan devlet olarak imzanı attığın ILO sözleşmelerini hasıraltı edip uygulamıyacaksınız.

Kırmızı listeye alınınca da, “ILO bize karışamaz...” feryadını basacaksınız..

Bu çifte standart, bizi bir yere götürmez. Olsa olsa çıkmaz sokakta kalırız..

Yeri geldiği için söylemek zorundayım. Körfez krizi nedeniyle süper güçlere arkı çıktığımız için eğer AT’a gireceksek, bu

batıllaştığımız ve çağdaştığımız için olmayacaktır.

AVRUPA TOPLULUĞU VE BİZ..

Avrupa Topluluğunun bugüne kadar bizi kendi entegrasyonuna kabul etmemesinin nedenlerini iyi bilmek lazımdır. Türkiye, insanların temel hak ve hürriyetlerine gereken önemi vermediği, çalışanların tümüne sendikal örgütlenme hakkı tanımadığı ve mevcut sendikal hakları kuşa çevirdiği için batılı sayılmamakta ve her fırsatta bu ayıplarımız yüzümüze vurulmaktadır.

O halde, öncelikle bu kafa yapımızı değiştirmemiz gerekmektedir.

Memurlara sendika hakkı yasak? Neden? Çünkü Anayasa'nın konuyla ilgili 51 ve 52. nci maddeleri, işçi ve işverenleri sayarken, kamu görevlilerini zikretmemiş...

Acaba bu durum, memurlara yasak anlamına mı geliyor?

İyi niyetlilere göre hayır. Kötü niyetlilere göre evet.. Peki ne olacak?

Olcağı şu: Memurlar sendikalaşsın.. Sebep Anayasa..

Sanki bütün mesele, Anayasa'nın kul yapısı maddelerinde...

TÜRK-İŞ'İN ANAYASA DEĞİŞİKLİK GİRİŞİMLERİ...

TÜRK-İŞ, bugüne kadar tam 6 kez Anayasa'nın çeşitli maddeleriyle antidemokratik çalışma yasalarında değişiklik önerisi hazırladı ve her seferinde de, zirvelerde hükümete sundu. TBMM Başkanlığına ve siyasi parti yetkililerine gönderdi ve ilgilerini istedi. Her seferinde de, sırtımız sıvazlandı, "Haklısınız değiştirilmez..." dendi... Ama işte bugün 13 Eylül 1990 Perşembe ve yıllardır bir sonuç ve olumlu yaklaşım yok..

Çünkü, bizi yönetenlerin kafa yapısı ve düşünce tarzındaki çelişkili durum devam ediyor.

Onlar bu düşüncede diye, biz susup oturacak mıyız? Elbette hayır..

Elbette girişimlerimizi sürdüreceğiz ve mücadelemizi birlikte ortaya koyacağız.

Bize Anayasa'nın 51 ve 52. nci maddesini hatırlatanlara, biz de 90. nci maddeyi okumalarını öneriyoruz. O maddede, imzalanan Uluslararası hukuk kurallarına uyma lüzumundan bahsediyor ve o maddenin de bağlayıcılığı var. Niye uyulmuyor?

Dünya tarihine baktığımızda, sayısız hak alma mücadelelerine rastlarız.

Bugün vazgeçilmez dediğimiz özüne dokunmaz haklar, belki de bir asır önce anarşi belirtisi sayılabilirdi. Ama insanlık, yasal ve

idari engellerin önünde koşarak bugün bu hakları elde etmiştir.

Sendikal haklar da böyle alınmıştır. Dünyada da ülkemizde de sendikal haklar için büyük mücadeleler verilmiştir. Ama ne yazık ki, bugün ülkemizdeki sendikal hak ve özgürlükler, kayıtlamalar ve antidemokratik uygulamalarla tehdit altında yürümektedir.

Tabii ki, bunların üstesinden geleceğiz ve çalışma barışını da tehlikeye atan bu yasaklardan kurtulacağız.

Hiç şüphenez olmasın, yakın gelecekte ülkemizde kamu çalışanları da sendikalarını kuracak, toplu sözleşmeli grevli özgür düzene kavuşacaklardır.

Bu yoldaki şikayetlerimizi ve isteklerimizi son olarak, geçtiğimiz Haziran ayında yapılan Cenevre'deki ILO Konferansında da dile getirdim.

ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER BAKIMINDAN DURUMUMUZ..

Türkiye, "Sendika özgürlüğü ve Bu hakkın Korunmasını" amaçlayan 87 sayılı ILO sözleşmesini maalesef bugüne kadar imzalayıp uygulama alanına koyamamıştır. Fakat onaylamadı diye de, Türkiye bu sözleşmeye uyma yükümlülüğünden sıyrılmaz. Çünkü ülkemiz ILO üyesidir ve sendika özgürlüğü ilkesine saygı göstermek zorundadır. Aslında ILO Sendika Özgürlüğü Komitesi de, Türkiye'nin bu konudaki itirazını kabul etmemiştir.

O halde Türkiye en kısa zamanda 87 sayılı sözleşmeyi imzalamak ve uygulamak yükümlülüğü ile karşı karşıyadır.

Bunun yanında, Türkiye'nin imzalayıp da bir türlü uygulamadığı 98 sayılı sözleşme bulunmaktadır. Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı'nı içeren bu sözleşmeyi imzaladığı halde uygulamayan tek batılı ülke yine maalesef Türkiye'dir. Bu sözleşmeye göre, özelliği bulunan bazı istisnalar dışında kamu görevlilerinin sendikal hakları bahis konusudur. Anayasa'da, uluslararası sözleşmelerin uygulanması ulusal yasalar gibi, hatta onlardan üstün tutulduğuna göre, hükümet bu sözleşmeyi uygulamamakla Anayasa'ya da aykırı davranmış olmaktadır.

Bütün bunlardan çıkan sonuç, şudur :

Eğer Türkiye bir batı ülkesi olma yolunda ise ve çağdaşlaşmadan söz edebiliyorsa, yine Türkiye sağlıklı demokrasiye geçtim diyorsa, asgari ILO standartlarına uymak zorundadır ve böylece memurlar sendikalaşacaktır.

Bundan kaçmanın yolu yoktur.

Tüm çabalar, bir ülkedeki insanların mutluluğuna yönelik olduğuna göre, memurlar da bu haktan yararlanacaktır.

Zira, sendikal hak, artık tabii haklardandır. İster yasa olsun, ister olmasın, çalışan insanlar

haklarını sendikal örgütleri aracılığı ile korumalıdır.

Bu tarihi gelişimden çekinip korkmanın gereği yoktur.

Soruyorum şimdi, memurlar sendikalaşırsa ne olur?

Cevabını müsaadenizle vereyim, hiçbir kötülük olmaz..

Eğer memurlar sendikalaşırsa;

— Ücret ve sosyal haklar bakımından daha güvenceli olurlar.

— Hayat koşulları altında perişan olup, ek iş aramak zorunda kalmadan, tatil gün ve saatlerinde kahvehanelerde garsonluk, pazar yerlerinde satıcılık yapmazlar.

— İş güvenceleri olur. Sicilleri, atamaları, nakilleri ve terfileri bazı kişilerin iki dudağı arasında kalmaz.

— Görevlerini güvenlik içinde ifa ederler. Haksızlığa uğradıklarında sendikal örgütleri, onların hakkını hukukunu korur.

Bunlar ve daha pekçok şeyler gerçekleşince, korunduğunu bilen, işyeri ve iş güvenliği bulunan insanlardan, pek tabii ki iyi randıman alınır. Çalışanlar arasındaki zıtlasmalar ortadan kalkar.

Görüldüğü gibi, memurlar sendikalaşırsa, iyilik, güzellik ve verimlilikten başka birşey olmaz..

Kısa sürede bu hakların alınacağına olan güvenimle, hep beraber hareket ederek, bu hakları alma yolunda başarılı olacağımız inancıyla hepinizi işçiler adına sevgi ve saygılarımla selamlarım."

SEMPOZYUMDAKİ KONUŞMALAR

İsveç, Norveç, Danimarka ve Kıbrıs'tan gelen yabancı konuk, memur ve öğretmen sendikaları yöneticilerin katıldığı "Türkiye'de Memur Sendikacılığı" konulu uluslararası sempozyumda, SHP Genel Başkanı Erdal İNÖNÜ, DYP Sinop Milletvekili Yaşar TOPÇU, HEP Genel Başkanı Fehmi İŞIKLAR ile tebliğ sunan Doç. Dr. Fazıl SAĞLAM ve Prof. Dr. Mesut GÜLMEZ, Türkiye'de memur sendikalarının kurulmasının bir demokrasi sorunu, bir insanlık sorunu olduğunu belirttiler. Konuşmacılar, bunun için iç hukukta yapılması gereken düzenlemelerin zaman geçirmeden gerçekleşmesi gerektiğini vurguladılar.

Sempozyumun açış konuşmasını yapan Mülkiyeliler Birliği Başkanı Prof. Dr. Alpaslan İŞIKLI, memur sendikacılığının Türkiye'deki gelişimi konusunda bilgi vererek, 12 Eylül 1980'den sonraki hukukusal gelişmeleri anlattı. İŞIKLI "Türkiye'de memur sendikacılığının yeniden doğuş aşamasında bulunduğunu" söyleyerek, memurların; vergi politikaları ve sosyal adalet ilkeleriyle çalışan bir yapıda daha da zor duruma düştüklerini bildirdi.

YILMAZ : "Bu bütçe ile değil SAĞ-KUR, Modernizasyon bile yapılamaz."

TOÇOĞLU : "Bunalım fırsat bilinerek, hergün
zam üstüne zam yapılmaktadır"

Demiryol-İş Sendikası Başkanlar Kururulu 27-28 Eylül tarihlerinde Ankara'da toplandı. TÜRK-İŞ Genel Mali Sekreteri ve DEMİRYOL-İŞ Genel Başkanı Enver TOÇOĞLU başkanlığında toplanan Başkanlar Kurulu'na 13 şubenin başkanı ile 5 merkez Yönetim Kurulu üyesi katıldı.

DEMİRYOL-İŞ Başkanlar Kurulu toplantısı'nda bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz "Çıkarılmak istenen SAĞ-KUR yasa tasarısı, hiç bir güvencesi olmayanlara sağlık hizmeti verecek gibi gösterilmek isteniyor. Ama nasıl belli değil" dedi.

ŞEVKET YILMAZ'IN KONUŞMASI

Yılmaz, bu konuda özetle şöyle dedi :

"— SAĞ-KUR Kanunu kesin ve kesin sigorta tesislerinin alınması veya hut sigorta idaresinin Sağlık Bakanlığı'na devri konusudur. Hiç bir sigorta güvencesi olmayanları kapsayacağı bildirilen bu tasarı ile ilgili olarak Sayın Bakan'a Bunun finansmanı nasıl karşılanacak, diye sordum bir cevap alamadım. Şu anda Sağlık Bakanlığı'nın genel bütçeden ayrılan parası yüzde 4,2 ya da 5 civarında. Bakanlık bu bütçeyle bırakın mevcut tesislere ilaveyi, modernizasyonu bile yapamaz. Hele hele herkese sağlık gibi bir hizmeti, bu parayla veremezsiniz. Çıkarılmak istenen SAĞ-KUR yasa tasarısı, hiç bir güvencesi olmayanlara sağlık hizmeti gibi gösterilmek isteniyor. Ama nasıl belli değil."

Toplantının açış konuşmasını yapan Genel Başkan Enver TOÇOĞLU, ülke ve işçi sorunlarına işaret ederek şöyle dedi :

DEMİRYOL-İŞ Başkanlar Kurulu TOÇOĞLU'nun başkanlığında toplandı. Toplantının ikinci gününde Genel Başkan YILMAZ, yanında Gen. Teşk. Sekr. BAMYACI ile birlikte katıldı.

"— Bunalım fırsat bilinerek, hergün zam üstüne zam yapılmakta ve bunun faturası da dar ve sabit gelirli kesilmektedir. Petrole , temel gıda maddelerine bir buçuk ay içinde yüzde 65'lere varan zamların yapılması, çalışanların ekonomik durumunu olumsuz yönde etkilemiştir. Çalışanlarımız zaten 1990 yılından beri dayanma güçlerinin çok üstünde fedakarlıklar göstermiştir. İşçi ücretleri, gelir vergisi ile KDV oranındaki yeni artışlar ve fiyat hareketleri karşısında hızla aşınmış, sözleşmeler ile elde edilen haklar etkisiz duruma gelmiştir."

Konuşmasında işçilerin sosyal sigorta, sosyal güvenlik ve emeklilik ile genel sağlık sorunlarına değinen TOÇOĞLU, son günlerde Cumhurbaşkanının işçilerle ilgili açıklamalarına işaret ederek bu tür açıklamaların sendikalara ve işçilere "göz dağı verme" olarak nitelendi ve şöyle dedi :

"— Bu tür açıklamaların bizzat Sayın Cumhurbaşkanı tarafından yapılmış olması, aynı zamanda tarafsızlığı bakımından da düşünülecek olursa çalışma hayatımızda

karşılaştığımız büyük talihsizliktir. Bu hadiseler Türkiye'de sendikal hayatın ne kadar zor şartlar altına yapıldığını açıkça göstermektedir."

SONUÇ BİLDİRİSİ

Toplantı sonunda yayınlanan bildiride körfez krizinde iktidarın izlediği politikanın Türkiye'yi sıcak savaşın eşiğine getirebileceği kaygısı ifade edilerek, SSK hastaneleri'nin durumu konusu ile SAĞ-KUR yasa tasarısı hakkında şu görüşler belirtilmektedir:

"— İktidarın SSK hastaneleri üzerindeki tasarrufuna son verilmelidir. Kamuoyuna sunulan ve SAĞ-KUR olarak bilinen yasa tasarısı ile işçilerin primlerine göz dikilmiştir ve sağlık hizmetlerinde etkinliğin artacağı iddiası ile paralı sisteme dayanan bir uygulamaya gidilmek istenmektedir. İşçilerin kendi primleri ile kurulan SSK hastanelerine devlet tarafından el konulmasına ve özelleştirilmesine karşı her türlü mücadele verilecektir. SSK, tasarının kapsamı dışında bırakılmalıdır."

TTK SÖZLEŞMESİ UYUŞMAZLIKTA..

Genel Maden-İş Başkanlar Kurulu toplantısına, TÜRK-İŞ Genel Başkanı YILMAZ, Genel Teşk. Sekreteri Bamyacı ile birlikte katıldı.

Genel Maden-İş Sendikası ile Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) Genel Müdürlüğü arasında 45 bin işçi adına sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmeleri yasal süre olan 60'ncı günün sonunda uyuşmazla sonuçlandı.

Uyuşmazlığa düşülmesi üzerine konuyu görüşmek üzere Ankara'da toplanan Genel Maden-İş Başkanlar Kurulu toplantısında bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**, hükümetin işçiler üzerindeki baskısını ve toplu iş sözleşmesi görüşmelerindeki tavrını eleştirdi. Yılmaz işçilerinin sorunlarının giderek büyüdüğünü, hükümetin sorunlar karşısında vurdumduymazlığına işaret ettikten sonra "Gözü görmeyenler gözlerini açsın, kulağı duymayanlar kulaklarını açsınlar" dedi.

Basına açık olarak yapılan Genel Maden-İş Başkanlar Kurulu'nda konuşan Genel Maden-İş Genel Başkanı **Şemsi Denizer**, TTK'nın ülke ekonomisinin temel taşlarından biri olduğunu vurguladıktan sonra TTK'nin işletilmesine talep olduklarını söyledi ve şöyle konuştu:

"— Olmayacak değil, olması gerekeni istedik. Çok istemedik, aza da razı olmayız. İsteklerimiz havada değil, gerçekçidir. Sabırla yasal yoldan yürüdük. Bizi minder dışına çekmek istiyorlar. Tahriklere kapılmayız. Doğru yoldan sapmayız. Baskılar, tehditler bizi yıldırmaz, tersine kamçılar. Öfkemizi ve tepkimizi daha da artırır. Bugüne kadar açık konuştuk, açık yürüdük. Gizlimiz saklımız yok. Kendimizi bu kavgaya

adadık. Hakkımızdan vazgeçmeyiz. Geri adım atmıyoruz."

Genel Maden-İş Başkanlar Kurulu toplantısında bir konuşma yapan Türkiye Maden-İş Genel Başkanı **Hasan Hüseyin Kayabaşı** da körfez krizinin Türkiye'ye yansıyan olumsuzluklarının işçiye fatura edilmemesi gerektiğini savunarak "10 yıldır çilekeş Maden işçisinin ücretleri adeta dondurulmuştur" dedi.

Bu arada Genel Maden-İş Sendikası, işveren sendikası ile toplu iş sözleşmesi görüşmeleri devam ederken, okulların açılması üzerine işçilere birer milyon lira avans verilmesini istedi. İşçilerin bu taleplerini geri çeviren işverenin tutumunu kömür işçileri Zonguldak'ta iki gün ocaklara inmeyerek, protesto ettiler.

ANARŞİ DURMUYOR

TEKSİF, BAKIRKÖY ve YEDİKULE ŞUBELERİNE SALDIRI..

- TÜRK-İŞ Başkanlar Kurulu Üyeleri, Saldırını Şiddet ve Nefretle Telin Etti.
- Her iki şubeye saldıran anarşistler, dört sendikacıyla bazı görevlileri yaralayıp kaçtılar..

Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun Ankara'daki toplantısı devam ederken, İstanbul'dan aldığımız bir haber, herkesi üzdü.

TEKSİF Sendikası Bakırköy Şube Binası, kimlikleri henüz belirlenemiyen bir grup anarşist tarafından basılmış ve bazı sendikacılarla kişiler, yaralanmışlardı.

Türk-İş Başkanlar Kurulu üyelerinin şiddet ve nefretle kınadıkları bu müessif olay nedeniyle Sendika genel başkanları Türk-İş ve Teksif Genel Başkanı Şevket Yılmaz'a geçmiş olsun dileklerini de bildirdiler.

Genel Başkan Şevket Yılmaz da, olayı öğrendikten sonra, Bakırköy Şubesi Başkanı ile yaptığı telefon görüşmesinde etraflı bilgi aldı. Şevket Yılmaz, daha sonra İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri ve müteakiben de İçişleri Bakanını arayıp, saldırganların bir an önce yakalanarak adalete teslim edilmelerini istedi.

SALDIRI OLAYI

İstanbul'da bulunan binlerce Teksif üyesi ve diğer işçilerin olaydan sonra bina önünde protesto gösterilerine de yol açan bu saldırı, özetle şöyle cereyan etti :

25 Eylül Salı günü ellerinde özel yapılmış sopalarla Teksifin Bakırköy Şube binasına giren bir grup saldırgan, önlerine çıkana vurmaya başladılar ve odalardaki eşyaları tahrip ettiler.

Bir anda gelişen bu saldırı sıra-

sında, Sendika Yöneticilerinden Emin Adalı ve personel Afif Fırat ile işyeri baştemsilcilerinden Mehmet Artan ve İsmail Özcan, muhtelif yerlerinden yaralandılar. En yakın sağlık kuruluşunda ilk tedavileri ayakta yapılan sendikacılar daha sonra tekrar sendika binasına döndüler. Olay sırasında, binada bulunan ve üye olmak için gelen 4 bayan işçi de hafif yaralandı.

Teksif Sendikası Bakırköy Şubesi Başkanı İhsan YELKEN, "Kimliği belirsiz bir grup güruh tarafından saldırıya uğradık. En kısa sürede yakalanıp adalet önünde hesap vermelerini beklediğimiz bu anarşistlerin kimliğini ve amaçlarını belki o zaman öğrenebiliriz. Sprey boyalarla duvarlara da, işçiye yakışmayan sloganlar yazan ve güya işçileri korudukları için bunu yaptıklarını belirtmeğe çalışan bu hainlerin aslında işçi düşmanı oldukları açıkça ortadadır." dedi.

TEKSİF'E İKİNCİ SALDIRI

TEKSİF Bakırköy Şubesi'ne yapılan baskın, henüz tazeliği yitirmemişken ikinci saldırı ve baskın olayı 2 Ekim günü TEKSİF Yedikule Şubesi'ne yapıldı. Ellerinde demir su boruları olan 15-20 kadar kızılı-erkekli grup, "sendikaya üye olacağız" diyerek içeri girerek, sendika görevlilerinin ellerini kollarını arkadan bağladılar. Binayı tahrip ederek, duvarlara spre y boy a ile yazı yazarak kaçtılar.

Her iki olayda da Türk-İş Birinci Bölge yetkilileri ile diğer sendi-

Teksif Bakırköy Şubesine yapılan saldırıda, saldırganlar içeriye girerek sendikacı ve görevlileri yaraladılar. (Üstte) yaralı TEKSİF Şube Sekr. Emin ADALI görülüyor (altta)

kaların İstanbul'daki yöneticileri sendika binalarına gelerek geçmiş olsun dileğinde bulundular.

Dergimiz her iki olayı kınayarak, TEKSİF Sendikasına geçmiş olsun der, saldırganların kısa sürede yakalanmalarını diler.

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri BAŞOĞLU :

“HÜKÜMET ve İŞVEREN ÇALIŞMA BARIŞINI BOZUYOR..”

TÜRK-İŞ Eğitim Çalışmaları 2 nci Bölümü Eylül ayı kapsamında ki seminerlerle tamamlandı.

Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa Başoğlu**, seminerlerde yaptığı konuşmalarda güncel işçi sorunları ve TÜRK-İŞ çalışmaları hakkında açıklamalarda bulundu.

ŞUBE YÖNETİCİLERİ TEMEL SENDİKACILIK EĞİTİM SEMİNERİ

TÜRK-İŞ'in sendika şube yöneticileri için her ay düzenlediği “**Şube Yöneticileri Temel Sendikacılık Eğitimi**” seminerlerinin 5 ncisi 24-28 Eylül 1990 tarihleri arasında Türk-İş Samsun Eğitim Merkezinde yapıldı.

Prof. Dr. **Alpaslan IŞIKLI**, Doç. Dr. **Kadir Arıcı**, **Selahattin TURLA**, ve Doç. Dr. **Eyüp BEDİR** tarafından, Demokrasi ve Sendikacılık, Toplu Sözleşme Usul, Taktik ve Stratejileri, Sosyal Güvenlik ile Genel Ekonomik konularının işlendiği seminere üye kuruluşlarımızdan 42 yönetici katıldı.

(Seminere katılan şube yöneticilerinin adları yan sayfadadır.)

SOSYAL VE EKONOMİK DEMOKRASİ ANLAYIŞI SEMİNERİ

Demokrasi ağırlıklı olarak düzenlenen “**Sosyal ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı**” konulu seminerlerin Onbirincisi Rize’de yapıldı. Üye kuruluşlarımızdan **Tekgıda-İş**, **Sağlık-İş**, **Belediye-İş**, **Yol-İş**, **Tes-İş** ve **Tezkoop-İş** sendikalarımızın yönetici ve temsilcilerinin katıldığı seminerde; Sosyal Devlet, Çalışanların Sosyal Güvenlik Hakkı ve Ekonomik Demokrasi Anlayışı konuları Prof. Dr. **Hasan ÖZYURT**, **Selahattin TURLA** ve Doç. Dr. **Eyüp BEDİR** tarafından işlendi.

Seminere 60 kursiyer katıldı.

BAŞOĞLU’NUN KONUŞMASI

Seminerlerde bir konuşma yapan

Samsun’da düzenlenen Temel Sendikacılık seminerine katılanlar Başoğlu ile birarada..

Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU : “**Hükümet ve İşverenler Çalışma Barışını Bozma Girişimlerini Sürdürüyorlar**” dedi.

BAŞOĞLU, “12 Eylül sonrası kanun zoruyla kurulan çalışma barışı, işçi haklarına karşı sürdürülen bu kasıtlı propaganda ve tahripler karşısında giderek bozulma eğilimine girmiştir” dedi.

BAŞOĞLU özetle şunları söyledi :

“İşverenler, işçi ücretlerine saldıran bir tavır içindedir. Çalışma barışının işverenlerin bu tutumu ile sağlanması çok güçtür. Türkiye’de işverenler, sürekli sendikasılaşmayı teşvik etmekte, başta gelir dağılımındaki adaletsizliği düzeltmek olmak üzere ücretlerdeki iyileştirmelere de karşılar. Ayrıca işverenler, son zamanlarda işlerin bir kısmını taşeronlara vererek, sendikasılaşmayı teşvik ediyorlar ve çalışma barışını bozuyorlar.

12 Eylül’den sonra işçi haklarını tamamen budayan yasalarla zora bir çalışma barışı var gibi

gösteriliyordu. İşçiler bugüne kadar üzerine düşen fedakarlığı fazlasıyla yerine getirdiler. Bence işverenlerin bugünkü telaşı, 12 Eylül şartlarının devam etmesi özleminden kaynaklanıyor. Baskıcı, sessiz, denilene razı olunan bir sistem arzu ediyorlar. Ama o defter artık kapandı. Artık onların razı olduğunu değil, bizim istediğimizi alacağız. Bizim için yüzde-lerin yüksekliği değil, günün şartlarına uygun, insanca yaşam sağlayabilecek bir ücreti almak önemlidir.

Barışın yolu işverenlerin işçi haklarına saygı duymasından geçer. Oysa bizdeki işverenler, kanunların değiştirilmesine, gelir dağılımındaki bozukluğun düzeltilmesine, işçi haklarına karşılar. İşverenin bu tutumu patlamaya yol açar. Ve işçi sokağa dökülür. TİSK’in işçi eylemlerine karşı takınılacak tavır ile ilgili raporu da bu noktada işe yaramaz, işçinin sokağa dökülmesini önleyemez. Bu raporlara para harcamak yerine, sorunların neden kaynaklandığını araştırmak gerekir. Çünkü işçi durup dururken eylem yapmaktadır.”

TEKGIDA-İŞ SENDİKASI İZMİR'DE EĞİTİM SEMİNERİ YAPTI..

Tekgıda-İş Sendikası Bölge Şubeleri kapsamındaki şube yöneticileri için başlatmış olduğu seminerlerin ilki, 17-20 Eylül 1990 tarihlerinde Tekgıda-İş Ege Bölge Şubesi eğitim salonunda yapıldı.

Ege Bölge Şubesine bağlı 50'yi aşkın şube yöneticisinin katıldığı seminerde, "Sendikacılar İçin Temel Ekonomik Bilgiler", "Bireysel Düzeyde İşçi Hakları", "Endüstriyel İlişkiler", "Demokrasi ve Sendikacılık" konuları İzmir ve İstanbul Üniversitelerinin değişik bölümlerinde görev yapan öğretim üyeleri tarafından ders konusu olarak işlendi.

Semineri bir konuşmayla açan Tekgıda-İş Genel Eğitim Sekreteri **Yalçın KARAYILAN**, Sendikanın eğitime verdiği öneme değinerek, önümüzdeki günlerde Türkiye satında tüm şube yönetimleri için gerçekleştirilecek seminerle eğitim seferberliğine devam edileceğini belirtti.

Tekgıda-İş'in İzmir'de düzenlediği seminer'de, TÜRK-İŞ Genel Sekreteri ve Tekgıda-İş Genel Başkanı **Orhan Balta** konuşuyor.

4 gün süren seminere katılarak konularıyla ilgili tebliğler sunan Prof. Dr. **Nusret EKİN**, Prof. Dr. **Hüsnü ERKAN**, Prof. Dr. **Fevzi DEMİR**, Doç. Dr. **Ali Nazım SÖZER** günümüz sendikacılığı ile ilgili önemli açıklamalarda bulundular.

Seminerin son günü düzenlenen sertifika törenine katılan Türk-İş Genel Sekreteri ve TEKGIDA-İŞ Genel Başkanı **Or-**

han BALTA, yaptığı konuşmada, çalışanların büyük ekonomik sıkıntı içinde olduğunu, körfez krizinin ise sıkıntılarını bir kat daha artırdığını belirterek önümüzdeki günlerde Tekgıda-İş'inde binlerce üyesini kapsayan sözleşmelerin çetin geçeceğini, ancak yeni bağlanacak sözleşmelerle çalışanların hak ettikleri refah düzeyine ulaşacaklarına inandığını belirtti.

SEMİNERE KATILANLAR

TARIM-İŞ :

Aziz YILMAZ
Hasan MURT

T. MADEN-İŞ :

M. Ali GİDER

TEKGIDA-İŞ :

Necati DURMUŞ
Nasuh KORKMAZ
Ekrem SATILMIŞ
Muzaffer EDİS
İbrahim SAYIM
Kurtbey KIRBAŞ
Zekeriya ÇİLİNGİR
Ertan GÖZOĞLU
İsmail DURAN

Abdullah AYDIN
Necdet YANOĞLU
Metin ÜRÜN
Mustafa SUSOY

Nadi ACAR
Arif DİLEK
Ahmet ERDOĞAN
Mehmet YÜKSEL
Kemal AYDIN
Muharrem GÖKMEN

ŞEKER-İŞ :

Hüsamettin ÇALIŞIR
Gültekin YALDIZ

TEKSİF :

Çetin YELKEN

İnayet TUNCER
Ömer ÇAVDAR

AĞAÇ-İŞ :

Mustafa ÇAYLAK
Ahmet DİZDAR
İrfan YANIKLAR

ÇİMSE-İŞ :

İbrahim BAKAN
Rahmi COŞKUN
Fahri SOYLU

DOKGEMİ-İŞ :

Rasim DÜZEN
Kâmil BIYIKÇI

T. YOL-İŞ :

Servet DEMİRKAYA
Macit BOĞA

DEMİRYOL-İŞ

Yusuf KARAGÖZ

LİKAT-İŞ

Ahmet BAŞ

T. HABER-İŞ :

Yaşar ÇETREZ
Yusuf YALÇIN

T. SAĞLIK-İŞ :

İdris KOÇ

TSEK SÖZLEŞMESİ TAM BİR MAĞDURLUK ÖRNEĞİDİR..

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri Mustafa BAŞOĞLU, Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu (TSEK)'de HAK-İŞ'e bağlı ÖZGIDA-İŞ sendikasının grev uygulaması sonucu imzaladığı toplu iş sözleşmesiyle ilgili olarak yaptığı açıklamada "TSEK'de imzalanan sözleşme ile varılan ücret düzeyleri, TÜRK-İŞ/HÜKÜMET anlaşması çerçevesinde hizmet sektöründe imzalanan sözleşmeler ile ulaşılan ücret seviyesinin altında kalmıştır" dedi

MUSTAFA BAŞOĞLU'NUN AÇIKLAMASI

HAK-İŞ yöneticilerinin kamuoyuna açıkladıkları ve dört grupta toplanan üretimi teşvik primi miktarlarının söylendiği gibi 1.1.1990'dan değil, 1.7.1990'dan geçerli rakamlar olduğunu savunan BAŞOĞLU'nun açıklaması şöyledir:

"Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu (TSEK)'de imzalanan sözleşme ile varılan ücret düzeyleri, TÜRK-İŞ/Hükümet anlaşması çerçevesinde hizmet sektöründe imzalanan sözleşmeler ile ulaşılan ücret seviyelerinin altında kalmıştır.

SEK'de Grev uygulaması sonucu imzalanan ve ÖZGIDA-İŞ Sendikasının taraf olduğu sözleşme ile kıdem zammının 2. altı ay ücret zammından sonra uygulanacak olması sonucu, sözleşme döneminde 178 bin lira gibi bir kayıp ortaya çıkmaktadır.

Bunun açık anlamı, 10 yıllık kıdemli olan bir işçinin eline ayda 50 bin lira tutan kıdem zammı; önce % 50, arkasından % 25 ücret zammıyla çoğaltılmamıştır.

Bu sebeple;

a) Ücret zammı daha düşük kalmıştır.

b) İşçinin birikmiş alacağı azalmıştır.

c) İşçi ücretleri sözleşme dönemi sonunda emsallerine göre ayda 178 bin lira eksik kalmaktadır.

d) İkramiye ve ücrete bağlı ödemeler de işçi daha düşük para alacaktır.

e) Gelecek yıllar için işçi daha düşük zam ve ona bağlı eksik hak alacaktır.

ÜRETİMİ TEŞVİK ZAMMI DÜŞÜKTÜR..

Üretimi teşvik priminin muktesep hak olmadığı, başka bir ödemeyi etkilemediği ve sadece fiilen çalışılan her gün için ödeneceği sözleşmenin 37 nci maddesinde yazılıdır. Kaldı ki, HAK-İŞ yöneticisinin kamuoyuna açıkladıkları ve dört grupta toplanan üretimi teşvik primi miktarları 1.1.1990'dan geçerli değildir. Yani sözleşmenin yürürlük tarihinden 6 ay sonra (1.7.1990) geçerli olan rakamlardır. Birinci altı ay içinde üretimi teşvik primleri oldukça düşük kalmıştır. Örnek vermek gerekirse, dördüncü grup için 1. altı ayda 500 TL. olan üretimi teşvik primi, 2 altı ay için 4500.—TL. olmuştur.

Aşağıdaki tablo incelendiğinde, grev hakkını kullanan ve sanayi işçisi olarak değerlendirilen TSEK işçisinin hak kaybı TÜRK-İŞ'in 1990 yılında bağladığı diğer kamu kesimi sözleşmelerin gerisinde kaldığı görülecektir.

TÜRK-İŞ, tüm işçilerin iyi imkanlara kavuşturulması içinde mücadele vermekte,

MUSTAFA BAŞOĞLU

bağımsız sendikaların imzaladıkları sözleşmelerin de bir iyileştirme yapılacaksa imzaladığımız protokolün kapsamına alınmasını vazgeçilmez bir şart saymıştır. Bu bizim sendikal anlayışımızın ve tüm işçiye aynı gözle bakmamızdan kaynaklanmaktadır. Örnek vermek gerekirse, hizmet sektöründe imzalanan sözleşmeler için getirilen ve TARIM-İŞ Sendikasına sağlanan haklar, daha önce imzalanmış olan Orman-İŞ Sendikasının toplu iş sözleşmesine de yansıtılmıştır. Bu sonuçtan işçiler adına mutluluk duyuyoruz."

1990 YILINDA İMZALANAN ÇİMENTO FAB. TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ İLE ALINAN ÜCRET ZAMLARI :

SÖZLEŞME ÖNCESİ ORT. ÜCRET	1.YIL				2.YIL				AÇIKLAMA
	1. ALTI AY ÜCRET		2. ALTI AY ÜCRET		1. ALTI AY ÜCRET		2. ALTI AY ÜCRET		
	1	2	3	4	5	6	7	8	
ÇİMENTO FB/ ÇİMSE-İŞ (TÜRK-İŞ)	354.793	870.000	1.337.500	1.812.500	2.265.625	2.718.750	3.171.875	3.625.000	Sanayi kesimi grev sonucu imzalandı.

SSK ve TSEK ÜCRET ZAMMI UYGULAMASI

	KIDEM ZAMMI	1. YIL		2. YIL	
		1. ALTI AY	2. ALTI AY	1. ALTI AY	2. ALTI AY
TÜRK-İŞ					
SSK ve diğer Kamu Sözleşmeleri	— Geriye doğru her yıl için 5.000.—TL.	5.000 + % 50 + 120.000 (K. Zammı)	% 25 + 50.000	% 25	% 25
HAK-İŞ	Kıdem zammı yok	% 50 + 120.000	% 25 + 50.000 + 5.000 (K. Zammı)	% 25	% 25
TSEK					

YASA DEĞİŞİKLİĞİ ÖNERİLERİMİZ DAHA NE KADAR BEKLETİLECEK?..

BU SAYIMIZDA 2822 SAYILI YASAYA AİT DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİMİZİ SUNUYORUZ. TÜRK-İŞ TARAFINDAN HAZIRLANARAK, 22 MART ZİRVESİNDE BAŞBAKAN YILDIRIM AK-BULUT'A SUNULAN, BAŞTA ANAYASA OLMAK ÜZERE, ÇALIŞMA HAYATINI İLGİLENDİREN DİĞER YASALARLA İLGİLİ DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİMİZ, ARADAN ALTI AY GEÇMİŞ OLMASINA RAĞMEN, VERİLEN VAATLERE RAĞMEN, MAALESEF HENÜZ TBMM KOMİSYONUNA BİLE İNTİKAL ETTİRİLMİŞ DEĞİL.

24 EYLÜL'DE ANKARA'DA TOPLANAN TÜRK-İŞ BAŞKANLAR KURULUNDA DA ELEŞTİRİ KONUSU OLAN BU İLGİSİZLİĞİN DAHA FAZLA SÜRDÜRÜLMEMESİ DİLEĞİ İLE GEÇEN SAYILARIMIZDAN BU YANA, KONFEDERASYONUMUZUN BU KONUYA İLİŞKİN ÖNERİLERİNİ YAYINLAMAYI SÜRDÜRÜYORUZ. GELECEK SAYIDA İSE, DİĞER ÖNERİLERİ YAYINLIYACAĞIZ.

2822 SAYILI TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ GREV VE LOKAVT KANUNU İLE İLGİLİ ÖNERİLERİMİZ:

2822 SAYILI TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ GREV VE LOKAVT KANUNU İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ

MADDE 1 — AMAÇ

Bu kanunun amacı, işçilerin çalışma ilişkilerinde ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek, işçilerin ve işverenlerin karşılıklı olarak çalışma koşullarını düzenlemek üzere, toplu iş sözleşmesi yapmalarının, uyuşmazlıkları barışçı yollarla çözümlemelerinin ve grev hakkı ile lokavt uygulamalarının esaslarını ve usullerini tesbit etmektir.

GEREKÇE

Anayasanın 53. maddesinin değişikliği için ileri sürdüğümüz gerekçeler ve demokratik iş hukukunun çalışan hakkını önde tutan genel ilkesinin hayata geçirilmesi, işçi ile işvereni eşit gören çağdışı anlayışın terkedilmesi ve 2821 sayılı Sendikalar Kanununun, 1 nci maddesinde hedeflediği amacın bu yasa içinde hedef sayılmasını teminen maddenin yukarıdaki şekilde değiştirilmesi gerekli görülmektedir.

Toplu iş sözleşmesinin temelini teşkil eden, "işçilerin ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek" ilkesi, bu değişiklik ile ön plana çıkarılmıştır.

MADDE 9 — TARAF SENDİKA ÜYELİĞİNDEN AYRILMA, ÇIKARILMA VEYA ÜYE OLMAMANIN SONUÇLARI

Fıkra / dört : "Dayanışma aidatının miktarı, üyelik aidatını aşmamak kaydıyla sendika tüzüğüne de belirtilir."

GEREKÇE

Dayanışma aidatının, üyelik aidatının 3/2 nisbetinde olması, sendikaya üye olmayı değil sendika üyesi olmamayı teşkil edici nitelikte görülmektedir. Oysa örgütlenmeyi özendirici düzenlemeler, sendika hakkının korunup geliştirilmesini sağlayacağı için maddenin 4 ncü fıkrasının yukarıdaki biçimde değiştirilmesi önerilmektedir.

MADDE 11 — TEŞMİL

Bakanlar Kurulu, işkolunda en çok üyeyi temsil eden işçi sendikasının yapmış bulunduğu bir toplu iş sözleşmesini, o işkolundaki işçi ve işveren sendikaları veya ilgili işverenlerden birinin veya Çalışma Bakanlığının talebi üzerine, Yüksek Hakem Kurulunun görüşünü aldıktan sonra parasal konulara dair hükümleri aynen korumak üzere o işkolundaki toplu iş sözleşmesi bulunmayan diğer işyeri yada işyerlerine teşmil edebilir. Teşmil kararnamesinde kararın gerekçesi açıklanır.

Yüksek Hakem Kurulu işişiari mütalâasını ençok otuz gün içinde verir.

Teşmil edilen toplu iş sözleşmesinin sona ermesi ile teşmil kararı da ortadan kalkmış olur.

Yetki uyuşmazlığı bulunan işyeri veya işletmelere, uyuşmazlık sonuçlanıncaya kadar teşkil hükümleri uygulanmaz.

Toplu iş sözleşmelerinde yer alan özel hakeme başvurma hakkındaki hükümler teşmil edilemez. Bakanlar Kurulu, teşmil edilen toplu iş sözleşmesinin, teşmil edilecek işyerinin çalışma şartlarına uymayan parasal konular dışındaki hükümlerini, sözleşmenin genel niteliğine ve işleyişine hâlel getirmemek şartıyla, teşmil kararının dışında tutabilir.

Teşmil olunan toplu iş sözleşmesinden yararlanan işçiler, teşmil olunan toplu iş sözleşmesinin tarafı olan işçi sendikası-na dayanışma aidatı ödemek yükümlüdürler.

GEREKÇE

Mevcut düzenlemeye göre, teşmil uygulaması, sendikalaşma hakkının kullanımını dolaylı olarak engellemekte, işçiler nazarında sendikaları gereksiz ve yararsız kuruluş olarak gösterme yolunu açabilecek nitelikler taşımakta ve sendikalaşım toplu sözleşme akdetme hakkını sınırlamaktadır.

Bu sakıncaların giderilmesi için 11 nci maddede, *“teşmil uygulaması yapıldığı hallerde teşmil olunacak toplu iş sözleşmesinin parasal hükümlerinin aynen korunması”* yasa ile temin olunmalı, yetki uyumsuzluğu devam eder işyeri ve işletmelere teşmil hükümlerinin uygulanmayacağı açıklanmalı ve teşmil olunan sözleşmenin taraf bulunan sendikaya, teşmil hükümlerinden yararlanmakta olan işçilerin dayanışma aidatı ödemesi yasa ile sağlanmalıdır.

MADDE 12 — YETKİ

Fıkra üç : *“Bir iş kolunda çalışan işçilerin yüzde onunun tesbitinde, Yetki Tesbit Kurumunca her yıl Ocak ve Temmuz aylarında yayımlanacak istatistikler esas alınır. Bu istatistiklerde belirtilecek işkolundaki bütün işçi sayısı ile bu işkolundaki sendikalara mensup üye sayısı toplu sözleşme ve diğer işlemler için istatistik yayınlanıncaya kadar geçerlidir. Yetki belgesi almak üzere müracaat eden veya yetki belgesi alan işçi sendikasının yetkisini, daha sonra yayımlanacak istatistikler etkilemez.”*

Fıkra dört : *“Yayımından itibaren onbeş gün içinde itiraz edilmeyen istatistikler kesinleşir. Ancak, istatistiğin gerçeğe uymadığı gerekçesiyle bu süre içinde Ankara İş Mahkemesine başvurulabilir. Mahkeme bu itirazı onbeş gün içinde sonuçlandırır. Mahkemece verilen karar ilgililerce veya Yetki Tesbit Kurumunca temyiz edilebilir. Yargıtay’ca bu temyiz talebi onbeş gün için kesin karara bağlanır.”*

GEREKÇE

Yetki alacak sendikanın belirlenmesinde siyasi iktidarın söz sahibi kılınması pek çok sakıncaları mevcuttur. Sakıncalardan biri, iktidarın dilediği sendikayı yetkili saymak selâhiyeti ile donatılmış olması hür sendikacılığı ortadan kaldıracaktır. İktidarın, bu konuda taraflı davranması halinde haksızlığın giderilmesi için yargıya başvurulması imkanının tanınmış olması, adli yargılamasının gecikmesi nedeniyle istenilen sonuca kısa sürede varılmasını sağlayacak nitelikte değildir. Uygulamada da her olayda hakkın teslim edildiği görülmemektedir. İktidar bu yetkisini sendikalar üzerinde baskı unsuru olarak kullanabileceklerdir.

Daha sonraki maddelerde de, yetkili sendikanın belirlenmesi görevinin tarafsız bir kuruma bırakılması amaçlandığından bu doğrultusunda 12 nci maddenin üç ve dördüncü fıkrasının yukarıdaki şekilde değiştirilmesi önerilmektedir.

MADDE 13 — YETKİ TESBİTİ İÇİN İŞÇİ SENDİKASININ BAŞVURU VE YETKİ TESBİT KURUMU

Toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işçi sendikası, Yetki Tesbit Kurumuna yazı ile başvurarak kurulu bulunduğu işkolunda üye sayısı itibarıyla yüzde on oranını sağladığının belirlenmesini ve sözleşmenin kapsamına girecek işyeri veya işyerlerinde başvuru tarihinde çalışan işçiler ile üyelerinin sayısının tesbitini ister.

Yetki Tesbit Kurumu, kayıtlarına göre başvuruda bulunan sendikanın çoğunluğu hai olması halinde, toplu iş sözleşmesi yapma başvurusunu işyerindeki işçi ve üye sayısının o işkolunda kurulu işçi sendikaları ile taraf olacak işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işverene, başvurunun alındığı tarihten itibaren altı işgünü içinde, başvuru tarihindeki kayıtlara göre bildirir. Çoğunluğu haiz olmadığının tesbit halinde bu bilgiler sadece başvuran sendikaya aynı süre içinde bildirilir.

Yetki Tesbit Kurumu : Yüksek Hakem Kurulu tarafından, Ankara İş Mahkemesi hakimleri arasından atanacak bir başkan ile yeterli kadar uzman ve raportörden oluşur. Kurum başkanı iyi yıl süre ile atanır. Aynı hakimin tekrardan atanması mümkündür. Yetki Tesbit Kurumunun taşra örgütlenmesi de aynı usulle belirlenir..

Yetki Tesbit Kurumunun görev ve işleyişi ile kadro ve ödenekleri bu Kanunun 65 nci maddesi gereğince çıkarılacak tüzükte gösterilir.

GEREKÇE

Toplu iş sözleşmesi yapmaya yetkili olabilecek işçi sendikasının tesbitinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına verilmiş olması, gerçek anlamda yetkili sendikanın belirlenmesinde birtakım haksızlık ve aksaklıklara yol açmaktadır. Bakanlığın tesbit yetkisini kullanırken subjektif ölçülere göre davranabildiği, politik mülahazalarla dilediği sendikayı yetkili kılmak yoluna başvurabildiği uygulamalarda görülmüş ve yargı kararları ile çoğu tesbit işlemlerinin gerçeği yansıtmadığı ortaya çıkmıştır. Özellikle yargılama işlemlerinin uzun sürmesi, Bakanlığın hatalı işlemlerini engellemeyi her zaman mümkün kılamamaktadır.

Öte yandan Bakanlıkça yapılan tesbit işlemlerine karşı yargı önünde itiraz edilmesi, yetki işlemlerini uzatmakta, bundan da toplu sözleşme sistemi ve işçiler zarar görmektedirler.

Bu ve benzer sakıncaların giderilmesi için *“Yetkili sendikayı belirleme”* işleminin tarafsız ve bağımsız bir kuruma bırakılması gerekli ve yararlı görülmüştür.

Tarafsız bir *“Yetki Tesbit Kurumu”* nun oluşturulması, yetki tesbiti için yapılacak başvuruların bu kuruma yapılması, yetkili olacak sendikanın bu kurum tarafından belirlenmesi, toplu görüşmeye başlanılması ve görüşmeler sırasında çıkabilecek uyuşmazlıkların çözümü için başvuruların bu kuruma yapılması, kurumun uyuşmazlıkları çözüme ulaştırıcı usul ve şekilleri, kurumun oluşması, görev ve yetkilerinin belirlenmesi yasanın 13,14,15,16,17 ve 19 ncu maddelerinin değiştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

MADDE 14 — İŞVEREN SENDİKASININ VEYA İŞVERENİN BAŞVURUSU

Toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işveren sendikası veya endika üyesi olmayan işveren yetki tesbit kurumuna yazıyla başvurarak yetkili işçi sendikasının tesbitini ister.

Yetki Tesbit Kurumu, tesbit edilen yetkili işçi sendikasının isim ve adresi işkolundaki ve işyerindeki işçi sayısı ile bu sendikanın o işyerindeki üye sayısını, işkolunda kurulu işçi sendikalarına ve talepte bulunan işveren sendikasına veya sendika üyesi olmayan ilgili işverene başvurunun alındığı tarihten itibaren altı işgünü içinde bildirir. Yetkili sendika bulunmaması halinde durum altı işgünü içinde sadece başvuruda bulunan işveren sendikasına veya sendika üyesi olmayan işverene bildirilir.

GEREKÇE

Yasanın 13 ncü maddesinde yapılmak istenilen değişiklik ve yeni oluşturulan Yetki Kurumu müessesesi nedeniyle, 14 ncü maddede paraliliği sağlayıcı değişiklik yapılması zorunlu olmaktadır.

MADDE 15 — YETKİ İTİRAZI

Fıkra / Bir : “Kendilerine 13 ve 14 ncü maddeler uyarınca gönderilen tesbit yazısını alan işçi ve işveren sendikaları veya sendika üyesi olmayan işveren, taraflardan birinin veya her ikisinin gerekli yetkiyi haiz olmadıkları veya kendisinin çoğunlukta bulunduğu yolundaki itirazını, sebeplerini de göstererek yazının kendilerine tebliğ tarihinden itibaren altı işgünü içinde işyerinin bağlı olduğu bölge çalışma müdürlüğünün bulunduğu yerdeki iş davalarına bakmakla görevli mahkemeye yapabilir. Toplu iş sözleşmesi birden fazla bölge çalışma müdürlüğünün yetki alanına giren işyerlerini kapsadığı hallerde itiraz Ankara İş Mahkemesine yapılır. İşletme toplu iş sözleşmesi için itiraz, işletme merkezinin bulunduğu yerdeki iş mahkemesine yapılır. İtiraz eden taraf, itiraz ettiğini ilgili mahkemeden alacağı belge ile Yetki Tesbit Kurumuna yazı ile bildirir.”

GEREKÇE

13 ncü madde ile Yetki Tesbit Kurumunun oluşturulması nedeniyle, yetkili sendikanın belirlenmesi için Yetki Kurumunca yapılacak işlemlere karşı yargı yoluna başvuru şekillerini ve sürelerini belirleyen bu madde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bu konu dışında bırakılmış olması nedeniyle değiştirilme zorunluluğu doğurmuştur.

MADDE 16 — YETKİ BELGESİ

Fıkra / İki : “Yetki belgesi alınmadan toplu iş sözleşmesi yapılamaz. yetki belgesi alınmadan yapılan bir toplu iş sözleşmesinde taraflardan birinin veya her ikisinin yetkili olmadığı ve bu sebeple sözleşmenin hükümsüzlüğü, durumun öğrenilmesinden itibaren otuz gün içinde Yetki Tesbit Kurumunca, taraflara ve o işkolundaki kurulu işçi sendikaları ile işveren sendikaları veya sendika üyesi olmayan işverenlere tebliğ edilir. Bu tebliğe uyulmadığının tesbiti halinde 45 gün içinde Yetki Tesbit Kurumu ve ilgililerce toplu iş sözleşmesinin hükümsüzlüğü dava yolu ile ileri sürülebilir.”

GEREKÇE

Kamu düzeninin korunması için, yetki belgesi alınmadan yapılmış bir toplu iş sözleşmesinin hükümsüz kılınması için yapılacak işlemleri ve uygulanacak usulleri belirleyen bu madde, Yetki Kurumu’nun oluşumu nedeniyle paralel ve uygunluk sağlanması amacı ile değiştirilerek düzenlenmiştir.

MADDE 17 — TOPLU GÖRÜŞMEYE ÇAĞRI

“Yetki belgesini alan işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren veya yetki belgesini alan işçi sendikası, yetki belgesini aldığı tarihten itibaren onbeş gün içinde karşı tarafı toplu görüşmeye çağırır. Çağrı tarihi Yetki Tesbit Kurumuna bildirilir.

Bu süre içinde çağrı yapılmazsa, yetki belgesinin hükmü kalmaz.

Toplu görüşme çağrısına, çağrıyı yapan taraf, toplu görüşmede ileri süreceği tekliflerin bütünü eklemek zorundadır. Ancak, tarafların, toplu görüşme gereği ileri sürecekleri tekliflerde değişiklik yapma hakları saklıdır.”

GEREKÇE

Toplu sözleşme akdetme yetkisi elde etmiş işçi sendikası ile işveren sendikası veya işveren sendikası üyesi olmayan işverenin, sözleşme akdetme hakkını zaman geçirmeden kullanmasını öngören bu düzenleme, sözleşme akdetme hakkının

kötüye kullanılmasını engellemek amacı gütmektedir. Ayrıca, toplu görüşmelere konu teşkil edecek hususların yer alacağı teklif - karşı teklif metinlerinin geçerliliği ile görüşmelerin uzamasını engelleyici usuller belirlenmiştir.

MADDE 18 — GÖREVLİ MAKAM

Bu madde yürürlükten kaldırılmalıdır.

GEREKÇE

“Yetki Tesbit Kurumu” müessesesinin oluşturulması nedeniyle toplu iş sözleşmesini akdetmeye yetkili olacak sendikasının belirlenmesi, bu belirlemeden sonra tarafların yargı nezdinde yapacakları itirazların şekil ve şartları değiştirilmiş olduğundan ve önceki düzenlemelerde yer alan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının konu dışında bırakılmış olmasından dolayı 18 nci maddenin hiçbir işlevi kalmamıştır. Bu nedenle yasadan çıkarılması zorunlu hale gelmiş bulunmaktadır.

MADDE 19 — TOPLU GÖRÜŞMENİN BAŞLAMASI

Fıkra / Bir ve iki : “Çağrının karşı tarafa tebliğ tarihinden itibaren altı işgünü içinde taraflar toplu görüşmenin yer, gün ve saatini aralarında anlaşarak tesbit ederler ve bunu Yetki Tesbit Kurumuna bildirirler.

Toplantı yer, gün ve saati bakımından taraflar arasında bir anlaşmaya varılmazsa, taraflardan birinin üç işgünü içinde başvurması üzerine Yetki Tesbit Kurumunca toplantı yeri, günü ve saati başvurma tarihinden başlayarak altı işgünü içinde tesbit edilir ve taraflara bildirilir.”

GEREKÇE

Toplu görüşmenin başlaması usul ve esaslarını belirleyen bu madde, yeni oluşturulan “Yetki Tesbit Kurumu”nun düzenleniş ve çalışma biçimine uygunluk sağlanması için değiştirilmiştir.

MADDE 20 — TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNİN İMZALANMASI VE TEVDİ EDİLMESİ

Toplu görüşmesinin sonunda bir anlaşmaya varılırsa, beş nüsha olarak düzenlenecek olan toplu iş sözleşmesi taraf temsilcilerince imzalanır. Sözleşmenin birer nüshasını taraflar alırlar. Üç nüshası da toplu görüşme için çağrı yapmış olan tarafça Yetki Tesbit Kurumuna imza gününden başlayarak altı işgünü içinde tevdi edilir.

Yetki Tesbit Kurumu, kendisine tevdi edilen toplu iş sözleşmelerinin iki nüshasını, Çalışma Bakanlığına gönderir. Bakanlık toplu iş sözleşmesinin bir nüshasını Devlet İstatistik Enstitüsüne gönderir.

GEREKÇE

Yeni oluşturulan “Yetki Kurumu”na tevdi edilen görevler arasında, imzalanan toplu iş sözleşmelerinin derlenmesi ve kayıtlarının toplanması görevinde bulunduğu için maddede bu doğrultuda düzenleme yapılmıştır.

MADDE 21 — UYUŞMAZLIĞIN TESBİTİ

Toplu görüşme ve tesbit edilen yer, gün ve saatte taraflardan biri toplantıya gelmezse veya toplantıya geldiği halde görüşmeye başlamazsa yada toplu görüşmeye başladıktan sonra taraflardan biri toplantıya devam etmezse, toplantıya gelen taraf, durumu Yetki Tesbit Kurumuna altı işgünü içinde yazı ile bildirir.

(Devamı gelecek sayıda)

“SÜREKLİ TÜRK-ALMAN KOMİSYONU” TOPLANTISI BERLİN’DE YAPILDI..

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TÜRK-İŞ) ile Alman’ya İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DGB)’nin oluşturduğu “Sürekli TÜRK-ALMAN Sendika Komisyonu” yıllık sendika toplantısını 4-9 Eylül tarihleri arasında Berlin’de yaptı.

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri **Orhan BALTA** başkanlığındaki TÜRK-İŞ Heyeti’nde Hukuk Müşaviri **Hüseyin EKMEKÇİOĞLU** ile Dış İlişkiler Müdürü **Derviş ALBAYRAK** bulundular.

Almanya’da çalışan Türk işçilerinin sorunlarının ele alındığı “Sürekli Sendika Komisyonu” toplantılarında özellikle Türk vatandaşlarına çifte vatandaşlık verilmesi konusu, DGB’nin yabancı işçiler konusunda yürüttüğü faaliyetler ile Türk

TÜRK-İŞ Genel Sekreteri
Orhan BALTA

işçilerinin vize sorunu ve bedelli askerlik sorunu görüşüldü. Ayrıca, Türkiye ve Almanya’daki ekonomik, politik, sosyal ve sendikal alanda gelişmeler, ele alınarak gözden geçirildi.

Sürekli Sendika Komisyonu, Al-

manya’da yaşayan Türklerle ilgili çifte vatandaşlık haklarının verilmesi konusunda, gerek TÜRK-İŞ ve gerekse DGB’nin hükümetler nezdinde girişimlerde bulunarak bu konuda çalışma yapılmasına karar verildi.

ZİYARET

TİSK’ in davetli olarak Türkiye’ye gelen Alman İşverenleri Birliği’nden bir Heyet, TÜRK-İŞ’i ziyaret ederek, çalışmalar hakkında bilgi aldı. 5 Eylül günü gerçekleşen ziyaret sırasında TÜRK-İŞ’in çalışmaları yanında çalışma hayatının sorunları ve işçilerin durumları konusunda bilgi topladılar. TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YILMAZ**, yabancı işverenlere, Türkiye’de işçilerin sorunlarının önemli bir bölümünün Anayasa ve çalışma hayatını düzenleyen yasalardan kaynaklandığını, ifade ederek “Türkiye’de çalışma hayatının önemli sorunları vardır. İşçiler hergün artan enflasyon ve hayat pahalılığı karşısında ezilirken, çalışma hayatını düzenleyen yasalar da işçileri ve çalışanların ellerini kollarını bağlamaktadır. 12 Eylül 1980’de gelen yasaların demokratik bir şekilde kavuşturulması gerekmektedir.” dedi.

Resim de, Alman İşverenleri Birliği Heyeti, TÜRK-İŞ’i ziyareti sırasında Genel Başkan Yılmaz’la..

ALMAN İŞVERENLERİ TÜRK-İŞ’TE

TÜRK-İŞ'TEN BİR HEYET SOVYETLER BİRLİĞİ'Nİ ZİYARET ETTİ..

Şevket YILMAZ başkanlığı'ndaki bir TÜRK-İŞ Heyeti Sovyetler Birliği İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun davetlisi olarak Sovyetler Birliği'ni ziyaret etti.

SOVYETLER BİRLİĞİ'NE GİDEN SENDİKACILAR

27 Ağustos, 3 Eylül tarihlerinde gerçekleşen inceleme gezisine, YOL-İŞ

Genel Başkanı Bayram MERAL, ŞEKER-İŞ Genel Başkanı Hikmet AL-CAN, TÜRK HARB-İŞ Genel Başkanı Kenan DURUKAN, TARIM-İŞ Genel Başkanı Sabri ÖZDEŞ ve KOOP-İŞ Genel Başkanı Ahmet BALAMAN katıldılar.

TÜRK-İŞ İNGİLİZCE BÜLTEN YAYINLANDI..

TÜRK-İŞ'in üyesi olduğu uluslararası kuruluşlar ile yabancı ülke kuruluşlara, Türkiye'deki çalışma hayatının sorunları yanında TÜRK-İŞ'in çalışmalarını duyurmak amacıyla yayınlamaya başladığı İngilizce bültenin 2'nci sayısı Eylül 1990 ayında çıktı.

Periyodik olarak iki ayda bir yayınlanan "TÜRK-İŞ NEWS BULLETİN" in amacı, TÜRK-İŞ'in çalışmalarının yurt dışında yabancı işçi kuruluş temsilcilerine anlatmak, kamuoyu oluşturulmasını sağlamak. Kuşe kağıda renkli olarak basılan 8 sayfalık TÜRK-İŞ İngilizce bülteni Türkiye'deki yabancı elçilikler ile ICFTU, ETUC, başta olmak üzere TÜRK-İŞ'in ilişkisini sürdürdüğü yabancı ülke işçi kuruluşlarına gönderildi.

YILMAZ, ICFTU-APRO TOPLANTISINA KATILDI..

Türk-İş Genel Başkanı Şevket YILMAZ ICFTU (Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu)-APRO (Asya - Pasifik Bölge Teşkilatı) İcra Kurulu toplantısına katıldı. 11-15 Ağustos tarihlerinde Hong-Kong'ta yapılan bu toplantılarda, Türkiye'deki çalışma hayatının sorunları uluslararası düzeyde dile getirildi.

APRO toplantısında bir konuşma yapan TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, Irak'ın Kuveyt'i işgaline tepki göstermesini isteyerek özetle şunları söyledi:

"— Hepinizin bildiği gibi saldırgan bir düşünceyle Irak Kuveyt'i ilhak etmiştir. Irak'ın bu girişimiyle ülkemin, temsil ettiğim kitlenin ve hatta dünya barışının tehlikeye düştüğünü özellikle belirtmek isterim. Bizler, ekmek, barış, özgürlük için mücadele eden insanlarız. Bu nedenle Irak'ın tutumuna hiç vakit kaybetmeden gerekli tepkiyi göstermeliyiz."

APRO'daki müzakerelerden sonra, IRAK'ın kınanması ve koşulsuz çekilmesi istendi.

MISIRLI SENDİKACILARIN TÜRK-İŞ'İ ZİYARETİ..

TEKSİF'in davetlisi olarak Türkiye'ye gelen Mısır Tekstil İşçileri Sendikası'ndan bir heyet TÜRK-İŞ'i ziyaret etti..

El Seyit RAŞİT başkanlığındaki 6 kişilik Mısırlı sendikacılar 6 Eylül günü TÜRK-İŞ'e gelerek Genel Başkan Şevket Yılmaz'la görüştiler. Görüşmede, Türkiye'de çalışma hayatı yanında Tekstil işkolundaki işçilerin çalışma koşulları ve tekstil endüstrisinin çalışmaları hakkında da bilgi aldılar.

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket YILMAZ, Mısırlı sendikacılara, Türkiye'nin Mısır Devleti'yle olan yakın dostluk ilişkilerine paralel olarak Türkiye işçi hareketinin de dayanışma ve dostluk hisleri içinde bulunduğu ifade etti.

Mısırlı sendikacılar, TEKSİF'te de araştırma ve incelemelerini sürdürdüler. Yabancı

sendikacılar, Türkiye'nin tarihi ve turistik yerlerini gezdikten sonra 16 Eylül'de Türkiye'den ayrıldılar.

BAŞOĞLU, Japonya'da inceleme gezisine katıldı..

TÜRK-İŞ Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU**, 5-22 Eylül tarihlerinde Japonya'da inceleme gezisinde bulundu. Geçen yıl kurulan Japonya Uluslararası İşçi Vakfı (JILAF) marifetiyle gerçekleşen Japonya gezisine **BAŞOĞLU** yanında, Ağaç-İş Genel Başkanı **Güral ERÇAKIR** ile Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Genel Sekreteri **Ziya SONAY** da katıldılar...

Gezi dönüşü bir açıklama yapan **TÜRK-İŞ** Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** Japonya incelemesiyle ilgili olarak şöyle dedi :

"Japonya bizler için yeni bir ülke. Japon işçisinin, Japon insanının nasıl yaşadığı, bizim için oldukça merak konusu idi. Yazılanlar ve söylenenlerin 'Japon mucizesi' ile ilgisi ne idi? Bu konuda gördüklerimiz ve araştırmalarımız gerçekte Japonya'nın nerede bulunduğu hakkında fikir verdi. Japonya'dan iyi izlenimlerle döndük. Jilav Vakfı yöneticilerinin, güzel misafirperver davranışlarını unutmayacağız.."

İrlandalı Parlamenterler TÜRK-İŞ'te

Türkiye'ye gelen İrlandalı bir parlamenterler heyeti **TÜRK-İŞ**'i ziyaret ederek Genel Başkan **Şevket YILMAZ**'la görüştü. 5 Eylül günü **TÜRK-İŞ**'e gelen 3 kişilik yabancı parlamenterler, Türkiye'deki çalışma hayatının sorunları konusunda bilgi aldılar. Görüşmede, **TÜRK-İŞ** Genel Mali Sekreteri **Enver TOÇOĞLU** ile Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI** da bulundu.

Kooperatifçilik Eğitim Semineri Tokat'ta Yapıldı..

Tokat Tükobirliğe bağlı 36 tüketim kooperatifinin ortak ve yöneticileri için geçtiğimiz ay yapılan Kooperatifçilik Eğitim Semineri'ne 50 kooperatifçi katıldı. 1985 yılında Tokat'ta bulunan tüketim kooperatiflerinin bir araya gelmesi ile kurulan Tokat Tükobirlik, ortak kooperatifleri için yakın bir gelecekte pazarlama çalışmalarına başlayacak, Birlik şu anda beyaz eşya pazarlaması konusu üzerinde faaliyet gösteriyor.

Seminerde Türk-İş Kooperatif Uzmanı Sinan Vargı ile YOL-KOOP Tüketim Kooperatifleri Birliği Genel Müdürü Uğur Küçükaltan ders verdiler.

ICFTU, Kadın İşçilerin eğitimi'nde TÜRK-İŞ'in yanında..

Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Kadın işçilerin eğitimi konusunda **TÜRK-İŞ**'in çalışmalarına maddi katkıda bulunacağını bildirdi.

TÜRK-İŞ'in de üyesi olduğu ve 114 ülkeden 98 milyon işçiyi temsil eden uluslararası işçi kuruluşu ICFTU, **TÜRK-İŞ** Genel Başkanlığına bir yazı göndererek, kadın işçilerin eğitiminde maddi destek verildiğini belirtti. ICFTU Genel Sekreter Yardımcısı Enzo FRISO imzasıyla **TÜRK-İŞ** Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**'a gönderilen yazıda, **TÜRK-İŞ**'e uluslararası dayanışma fonundan destek sağlandığı bildirildi.

YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 1990/7963

KARAR NO : 1990/8221

TARİHİ : 13.7.1990

1 — Anayasa ile tanınan grev hakkı, kanunla sınırlandırılmış durumlar dışında kısıtlanamaz.

2 — İşletme toplu iş sözleşmesi kapsamındaki grev yasağı dışında kalan işyerlerinde işçi sendikası grev kararı alıp uygulayabilir.

DAVA : Belediye Başkanlığı adına Avukat ile İş Sendikası adına Avukat aralarındaki dava hakkında Eskişehir İş Mahkemesinden verilen 19.6.1990 günlü ve 203/233 sayılı hüküm davacı avukatınca temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davadaki uyuşmazlık, işletme TİS'inde, kapsamdaki işyerlerinden bir kısmının grev ve lokavt yasağına girmesi, bir kısmının ise, bu yasak dışında kalması halinde, toplu sözleşmenin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine 2822 sayılı Kanunun 23. maddesi uyarınca resmi arabulucu tarafından tutulan tutanağın taraflara tebliğinden sonraki safhada nasıl bir yol izlenmesi gerekeceğinin tesbitine ilişkin bulunmaktadır.

Davada söz konusu edilen olayda, Eskişehir Belediyesi ile ilgili olarak başlatılan işletme TİS. görüşmesinin anlaşmazlıkla sonuçlanması nedeniyle resmi arabulucu tutanağının taraflara tebliği üzerine, işveren belediyenin 2822 sayılı Kanunun 23. maddesinin son fıkrası uyarınca YHK'na başvurduğu, sendikanın ise, grev ve lokavt yasağına girmeyen bir kısım işyerleri için 27. maddeye göre grev kararı almış olduğu görülmektedir.

Belediye bu dava ile işletme TİS'nin bir bütün olduğunu bu bütünlük bölünerek sözleşme yapılamayacağını; dolayısıyla grev yasağı dışında bulunan işyerleri için greve gidilemeyeceğini ileri sürmek suretiyle grev kararının yasa dışı olduğunun tesbitine karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, karar yerinde yazılı gerekçelerle kapsamdaki grev yasağı bulunmayan işyerleri için greve gidilebileceği belirtilerek davanın reddine karar verilmiştir.

Gerçekten Anayasanın 54. maddesi hükmüne göre, işçilere tanınmış bir haktır. Sendika bu hakkını 2822 sayılı

KARAR ÖZETİ : İŞLETME TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ KAPSAMINDAKİ İŞYERLERİNDEN BİR KISMININ GREV VE LOKAVT YASAĞINA GİRMESİ-GREV YASAĞI BULUNMAYAN İŞYERLERİNDE GREV UYGULAMASI

Kanunda öngörülen prosedüre uymak suretiyle özgürce kullanabilir. Bu özgürlük, Kanunda sınırlandırılan durumlar dışında kısıtlanamaz. Sendika, greve gitmeme yolundaki iradesinde de serbesttir. Kuşkusuz bu ilke işletme TİS için de geçerlidir. Bu itibarla sendika sonuçta işletme kapsamındaki tüm işyerleri için tek bir işletme TİS'ni yapabileceği inancında ise, kapsamdaki grev ve lokavt yasağına girmeyen bir kısım işyerleri ve işler için grev kararı alıp uygulayabilecektir. Yasada bunu engelleyen herhangi bir hüküm yoktur. Aksine bu yorum Anayasaya Kanuna ve TİS. özerliliği ilkesine uygundur. Böylece işletme TİS'nin bütünlüğü bozulma-

mış ya ve yasanın bu konudaki emredici kuralı korunmuş olacaktır. İşletme TİS'indeki amaç, grev yasağına girsin, girmesin tüm işyerlerinde çalışan işçiler için tek bir TİS yapılmasıdır. Grev yasağı bulunmayan yerlerde greve gidilmesi bunu engellemeyeceğine, aksine bu yolla tek bir TİS gerçekleştirilebileceğine göre, başka ca tereddüt olmaması gerekir.

O halde, yukarıda açıklanan gerekçelerle mahkemenin kararı onanmalıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle **ONANMASINA**, 13.7.1990 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 1990/1704

KARAR NO : 1990/5549

TARİHİ : 7.5.1990

KARAR ÖZETİ: 6772 SAYILI YASAYA GÖRE ÖDENEN EK ÖDEME VE İKRAMİYE HESAPLANMASI, PARÇA BAŞI, AKORT, GÖTÜRÜ USULÜ.

1 — 6772 sayılı yasaya göre ilave tediye ile toplu iş sözleşmesine göre ödenecek ikramiyenin hesabında ödeme tarihindeki yevmiyenin esas alınması gerekir.

2 — Son bir yıllık süre içinde ödenen ücretin, o süre içinde çalıştığı günlere bölünmesi suretiyle ücret ortalaması tespiti, parça başı, akort, götürü veya yüzde usulü gibi ücretin sabit olmadığı haller içindir.

DAVA : Davacı, 6772 sayılı yasa uyarınca ödenmesi gereken ilave tediye ile ek ikramiyenin ödeme tarihindeki ek yevmiye esas alınarak ödenmesi gerektiğinin tesbitine ve 250.000 liranın tahsiline karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, davanın reddine karar vermiştir.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacının zaman esasına göre ve sabit ücretle çalıştığı anlaşılmaktadır. Bu durumda 6772 sayılı kanuna göre ödenecek ilave tediye ile, toplu iş sözleşmesine göre ödenecek ikramiyenin hesabında, ödeme tarihlerindeki yevmiyenin esas alınması gerekir. Son bir yıllık süre içinde, ödenen ücretin, o süre içinde çalışılan günlere bölünmesi suretiyle ücret ortalaması tespiti, parça başı, akort, götürü veya yüzde usulü gibi ücretin sabit olmadığı haller için söz konusudur. Mahkemenin ödeme tarihlerinden geriye gidilerek bir yıllık istihkakın ortalamasına göre ikramiye ödenmesi gerektiğinden bahisle hüküm kurmuş olması doğru değildir. O halde, karar bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen nedenlerle **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgilie iadesine 7.5.1990 gününde oybirliğiyle karar verildi.

TOPLU İŞ SÖZLEŞMELERİ KOORDINASYON KURULU ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR..

Süresi 1990 yılının ikinci altı aylık döneminde sona eren Skamu kesimi toplu iş sözleşmelerinin koordinasyonunu sağlamakla görevli komisyon çalışmalarını sürdürüyor.

TÜRK-İŞ Yönetim Kurulu ile Türkiye Maden-İş, Genel Maden-İş, Petrol-İş, Tekstif, Selülöz-İş ve Hava-İş sendikası Genel Başkanlarından oluşan Koordinasyon Ko-

mitesi yaptığı toplantılarda, bağitlanacak toplu iş sözleşmelerin prosedüründeki gelişmeleri izlemekte ortak hareketi sağlamaya dönük takvim belirleme çalışmalarını sürdürmektedir.

Resimde koordinasyon kurulu'nu toplantı anında görüyorsunuz.

YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 1990/8137
KARAR NO : 1990/8212
TARİHİ : 12.7.1990

**KARAR ÖZETİ : 6772 SAYILI YASA -İKİ İLAVE
TEDİYE VE İKİ İKRAMIYE- ÖZENDİRME İKRAMI-
YESİ**

1 — 6772 sayılı kanuna 2448 sayılı kanunun 1. maddesiyle eklenen ek maddeye göre, işçilere yapılan ilave tediye-lerden ayrı olarak, toplu iş sözleşmeleri ile en çok iki ikramiye verilebileceği kararlaştırılmıştır.

2 — Toplu iş sözleşmeleri ile 6772 sayılı kanuna göre iki ilave tediye-ten ayrı olarak en çok iki ikramiye daha kararlaştırılabilir.

3 — Bunun dışında olağanüstü çalışanlara verilecek özendirme ikramiyesi ayrı olarak yorumlanabilir.

DAVA : İş Sendikası adına Avukat ile Belediye Başkanlığı adına avukat aralarındaki dava hakkında Adana 1. İş Mahkemesinden verilen 23.5.1990 günlü ve 506/403 sayılı hüküm davalı avukatınca temyiz edilmiş olmakla dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

12.7.1988 tarihinde 1.3.1988 ile 28.2.1990 tarihleri arası için yapılan TİS'nin 45. maddesinde işçilere 6772 sayılı yasa uyarınca yılda iki ilave tediye-ten başka 30 günlük ücret tutarında iki ikramiye daha ödeneceği kararlaştırılmıştır. 46. maddesi ile de olağanüstü çalışmaları belirgin olan işçilere hizmetini özendirme ve ödüllendirme amacı ile işçinin 5 gündeliğinden az ve 150 gündeliğinden fazla olmamak kaydıyla hizmeti özendirme ikramiyesi verileceği öngörülmüş ve bu ikramiyenin işveren vekilinin önerisiyle işveren ve sendikanın oluşturacağı dört kişilik bir komisyonca tesbit edileceği hükmüne yer verilmiştir.

Belediye Encümeni 14.3.1989 günlü kararıyla TİS'in 46. maddesinde bahisle ve miktar göstermeksizin bütün belediye işçilerine özendirme ikramiyesi verilmesini ve özendirme ikramiyesi komisyonunun iki üyesinin seçilmesini kabul etmiştir. Bu karar uyarınca da tüm belediye işçilerine ödeme yapılmıştır. Ancak 26 Mart 1989 tarihinde yapılan belediye seçiminden sonra yeniden oluşan belediye encümeninin 4.4.1989 tarihli kararıyla söz konusu ikramiyenin sadece başlıca personele verileceğinden bahisle işçilere yapılan ödemelerin geri alınmasına karar verilmiştir.

TİS tarafı Sendikası bu dava ile TİS'nin 46. maddesine göre özendirme ikramiyesinin bütün işçilere ödennesi gerektiğini, maddenin bu şekilde yorumlanması icap ettiğini ileri sürmek suretiyle bu hususun tesbitine ve bu konudaki muarazanın men'ine, işçilerden yapılan kesintilerin durdurulmasına karar verilmesini istemiştir.

Mahkemece, istek doğrultusunda karar verilmiş ve ayrıca istek olmadığı halde "ödemelerin devam olmasına" şeklinde bir ibarede konulmuştur.

Öncelikle belirtmek gerekir ki; 6772 sayılı Kanuna 2448 sayılı Kanunun 1. maddesiyle eklenen ek maddeye göre işçilere yapılan ilave tediye-lerden ayrı olarak her yıl için her biri bir aylık istihkak tutarını geçmek suretiyle TİS'leri ile en çok iki ikramiye daha verilebileceği öngörülmüştür. Bu yasa

hükmüne göre davalı Belediye de çalışan işçilere 6772 sayılı Kanuna göre ödenen iki ilave tediye-ten ayrı olarak birer aylık istihkak tutarında en çok iki ikramiye daha verilebilecek, bunun üzerinde bir ikramiye ödemesi yapılmayacaktır. Durum böyle olmakla birlikte TİS'leri ile çalışanların üstün görülen işçilere bu çalışmaları karşılığında ayrıca bir ödeme yapılması kararlaştırılabilir. Davada söz konusu edilen TİS'nin 45. maddesiyle davalı belediye de çalışan işçilere iki ikramiye daha verileceği kabul edilmiştir. Bu durumda bütün işçileri kapsıyacak şekilde bunun üstünde ayrıca bir ikramiye ödennesi mümkün olamaz. Böyle olunca 46. maddeyi de bu kural çerçevesi içinde yorumlamak gerekir. Aslında 45. madde metni yoruma da hi müsait değildir. Bu itibarla 46. maddenin tüm işçilere uygulanması mümkün olmaz. Ancak orada yazılı olduğu üzere sözü edilen ikramiye dört kişilik bir komisyonca ve olağanüstü çalışmaları belirgin işçilere verilecektir. Mahkemenin tüm işçileri kapsıyacak şekilde karar vermiş olması usul ve yasayı aykırıdır. Uygulamanın devamı konusunda bir istek olmadığı halde "özendirme ikramiyesinin ödennesine devam olunmasına" şeklinde karar verilmiş olması da HUMK'nun 74. maddesine aykırıdır.

SONUÇ : Temyiz olunan kararın yukarıda gösterilen sebepten **BOZULMASINA**, 12.7.1990 gününde oybirliğiyle karar verildi.

SSK'NIN ALACAKLARI ve ALINMASI GEREKLİ ÖNLEMLER..

- SOSYAL SİGORTALI OLMAK YASALARIMIZA GÖRE MECBURDİR. SİGORTALI OLMAK HAK VE YÜKÜMLÜLÜĞÜNDEN KAÇINILMASI VE VAZGEÇİLMESİ MÜMKÜN DEĞİLDİR. O HALDE ÇALIŞANLARIMIZI KENDİLERİNE KARŞI DAHİ KORUYAN BU YASAL ZORUNLULUKLAR KARŞISINDA KAMU KURUM VE KURULUŞLARIMIZIN VE BELEDİYE-LERİMİZİN KURUMA VAKİ PRİM BORÇLARIYLA DİĞER BORÇLARINI ZAMANINDA ÖDEMELERİ KAÇINILMAZ BİR DURUMDUR..."

H. Avni YAZICI

TURK-İŞ Sosyal Güvenlik Uzmanı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın İmren Aykut'un, basında yer alan beyanatlarından, Sosyal Sigortalar Kurumunun yurt çapında teşkilatlanmış bulunduğu bölge ve sigorta Müdürlüklerinin büyük bir kısmının bilgisayara geçtiğini öğrenmiş bulunmaktayız.

Yıllardır tartışması yapılan ve geçmiş yönetimlerin ideal olarak tanımladığı ve gerçekleşmesi için çaba gösterdiği ve fakat tümüyle hizmete koyamadığı bu çağdaş hizmetin, açıklandığı şekilde hizmete hazır hale getirilmesinde tüm emeği geçenlere teşekkürü bir görev sayıyoruz.

Ancak, bizim üzerinde durmak istediğimiz ve yetkililere tekrar tekrar hatırlatmakta fayda gördüğümüz hususlardan birincisi, kurumun gelirleriyle ilgilidir. Tabiidir ki gelir olmadığı zaman, tahsilattan bahsetmek mümkün değildir.

ÖNEMLİ OLAN PRİM TAHAKKUKUDUR...

Bilindiği üzere Sosyal Sigortalar Kurumunun gelirlerinin yüzde doksanı, işçiler ve işçileri adına işverenlerin ödedikleri primlerden oluşmaktadır. Demek ki, önemli olan tahakkuktur. Prim tahakkukunu, kuruma bildirilen işçi sayısı ve bu kişilere ödenen ücretler etkilemektedir. Yani bir hizmet aktine istinaden çalıştırılanlar ve bu kişilere öde-

nen gerçek ücretler kuruma bildirildiğinde, kurumun ekonomik sorunu kalmayacaktır.

Çünkü yetkililer çağdaş ve anayasal bir hak olan sosyal güvenliğin yürütümünde Anayasamızın devlete verdiği yükümlülüğü unutarak, kurumun ekonomik durumunu ileri sürmek suretiyle işçilerin, işçi emeklilerinin ve bunların dul ve yetimlerinin güne uygun haklı taleplerine karşı "**kurumun mali durumu**" mazeretini ileri sürerek karşı çıkmaktadırlar.

Kurumun prim tahakkukunu arttırabilmesi, önce kaçak işçi sorununa kalıcı ve sorunu yok edici çareler bulunması ile mümkündür.

Kaçak işçi istihdamının önlenememiş olması, bu yöndeki faaliyetleri her geçen gün daha da teşvik etmektedir.

İkinci olarak, her türlü inşaat, tamirat, tadilat, tesisat ve benzeri işleri yapan işverenler tarafından yürütülen işlere uygulanan yüzde yetmiş mukayese sisteminin kaldırılmış olması, kurumun bu işlerdeki otokontrol yetkisini kısıtladığı gibi, işverenleri kuruma bildirimlerinde serbest bırakmış ve çalışanlara, "Hukukunu kendin koru. Ben şayet çalıştığını tesbit edersen hukukunu korurum" mesajını vermiştir.

Bu yasal değişiklik, kuruma bildirimleri kısıtlayıcı ve tek taraflı fayda sağlayan bir uygulama olarak görülmektedir. Araştırıldığı ve tartışıldığı zaman kurum gelirlerine menfi etkileriyle, çalışanların hukukuna olan ters tepkileri açıkça görülecektir.

Üzerinde durmak isteğimiz üçüncü husus, son günlerde bazı kamu kurum ve kuruluşlarının ve belediyelerin kuruma vaki borçlarını ödememeyi usul haline getirmeleri ve kurum primlerini bir finans kaynağı olarak kullanmak istemeleridir. Maalesef bu uygulama her geçen gün daha ağırlık kazanmaktadır. Gözardı edilen husus kurumun bir kredi müessesesi değil, bir hizmet müessesesi olduğudur.

GÖZ ARDI EDİLEMİYEN BİR DURUM...

Tabiidir ki, alacaklarını zamanında tahsil edemeyen kurum, fonlarını yine zamanında değerlendirememektedir. Yüksek enflasyonun zamanında değerlendirilemeyen bu fonlara menfi etkisinde gözönüne aldığımızda, güne uygun her haklı talebe karşı bugünkü mazeret tablosu ortaya çıkmaktadır. Ama bu tablonun oluşumundan sorumlu olanlar, sorumluluklarını unutarak Sosyal güvenlik haklarıyla ilgili değişik alternatifler ortaya koymak suretiyle zaman kazanmak istemektedirler. Ancak sigortalılarımızın beklemeye güçlerinin kalmadığını veya yaşamlarının beklemekle geçtiği gerçeğini gözardı etmektedirler.

Tüm kurum ünitelerinde bilgisayar ağının hizmete sokulması önemli bir olay olduğu kadar, büyük bir başarıdır. Ancak, prim tahakkuk ve tahsilatına etkisinin, yetkililerin deyimiyle **"Kimsenin gözünün yaşına bakılmayacak"** derecede olacağı ise tartışmalıdır.

İşverenlerin primlerini kuruma zamanında ödemelelerinden ileri gelecek **"GECİKME ZAMLARI"** nın sistem gereği kurum bilançolarından ve kayıtlarından belli bir tarih itibarıyla net olarak tesbiti mümkün değildir. Dolayısıyla gecikme zammından ileri gelen kurum alacakları kağıt üzerinde düşük gözükmektedir. Aslında bu miktarı yüzde ikiyüz zamlı olarak kabul etmek gerekir. Çünkü kurumun prim alacakları kümülatif bir konumdur.

Yine kamu kurum ve kuruluşlarından son kuruluş olarak emekli olanlara kurumca ödenen sosyal yardım zammı ödemelerinden ileri gelen kurum alacakları vardır ki; bu alacaklar her geçen gün artış göstermekte ve bugün için bir buçuk trilyona yaklaşmış bulunmaktadır.

Çağımızda iş bölümünün faydaları bilinmekte ve herhangi bir hususta alınan önlemler kadar, diğer önlemlerin zamanında alınması suretiyle gayenin tahakkukuna yardımcı olunulması ve bu değişik önlemlerle uygulamalara etkinlik kazandırılması gerekmektedir.

Amme alacaklarının tahsil usulü hakkında 6183 sayılı kanunun 51. maddesinin üçüncü fıkrasında, 3305 sayılı kanunla yapılan değişiklikle **"...içinde bulunulan yıl sonuna kadar ödenmemiş olan gecikme zammı ile gecikme faizi, müteakip yılın başından itibaren doğmalarına neden olan amme alacağı gibi addolunur ve bu amme alacağı tebliğ edilmeksizin tahakkuk eder. Tahakkuk eden bu amme alacağına, üzerinden hesaplandıkları amme ala-**

cağı, aslına uygulanan hükümler aynen uygulanır..." hükmü getirilmiştir.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80. maddesinde de aynı şekilde bir düzenlenmeye gidilmesi suretiyle kurumun alacaklarının tahsilinde etkin olunması, yani işverenlerin bu yönde teşvik edilmesi kaçınılmaz bir durumdur.

Kurumun üstlendiği ve yürüttüğü görevler kamu hizmeti değil midir? Anayasadan ileri gelen bir görev değil midir?

O halde bu yasal değişikliğe biran evvel gidilmelidir.

SONUÇ

Bilgisayar ağının kurulması suretiyle tüm kurum hizmetlerinin etkin bir hale getirilmesi dileğimizi bu vesileyle yetkililere hatırlatmakta fayda görmektediriz.

Ancak, konumuz prim tahsilatı olduğundan önce tahakkuku arttıracak ve daha çok çalışmamızı sosyal güvenceye kavuşturacak önlemleri almak zaruri ve önemli görülmektedir. Bu önlemler;

1 — Kaçak istihdamının önlenmesi,

2 — Kuruma bildirimlerde bir oto kontrol görevi yapan yüzde yetmiş mukayese sistemine dönüşmesidir.

Bu iki hususta gerekli düzenlemeler yapıldığında, kurumun, tahakkuktan ileri gelen bir sorunu kalmayacaktır.

Tahsilatla ilgili hususlarda yetkililere hatırlatılacak birinci husus, kamu kurum ve kuruluşlarının ve belediyelerin kuruma vaki prim ve diğer borçlarını zamanında ödemelerini sağlayacak önlemlerin alınması alışkanlıklarının kazandırılmasıdır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının yasal mükellefiyetlerini zamanında yerine getirmeyerek kendi kuruluşunun maliyetlerini arttırmaya ve bu bedeli vatandaşa ödetmeye hiçbir şekilde hakları olmadığı gibi, bu hususta mazeret kabulü de mümkün değildir.

Yine çağdaş ve anayasal bir hak olan sosyal güvenlikle ilgili hizmetleri yürütmekle yükümlü bir kamu kuruluşunun mali dengesini bozacak ve güne uygun düzenlemeler yapmasını ve yeni haklar tanınmasını önleyecek sonuçların doğmasına neden olunmasını, devlet ciddiyeti ve onuru ile bağdaştırmak mümkün değildir. Sosyal Sigortalar Kurumu hiçbir kimsenin ve kuruluşun finans müessesesi değildir.

Madem ki, sosyal sigortalı olmak yasalarımıza göre mecburidir. Sigortalı olmak hak ve yükümlünden kaçınması ve vazgeçilmesi mümkün değildir. O halde çalışanlarımızı kendilerine karşı koruyan bu yasal zorunluluklar karşısında kamu kurum ve kuruluşlarımızın ve belediyelerimizin kuruma vaki prim borçları ile diğer borçlarını zamanında ödemeleri kaçınılmaz bir durumdur.

Bu uygulamalar her geçen gün işçilerimizi ve işçi emeklilerimizi üzmemekte, kötü uygulamaların faturası her zaman ve her uygulamada olduğu gibi bu çilekeş insanlarımızımıza çıkmaktadır.

“KARA ELMAS” ve DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ!

Yeryüzünün en çileli işi Maden işçiliğidir. Yerin yüzlerce metre derinliğinden binbir zahmetle çıkarılan Kömür’ün nasıl çıkarıldığını, Maden işçilerinin kömür çıkarırken karşı karşıya bulundukları tehlikeleri vatandaşlarımızın çoğu bilmezler! Kömür’e “**Kara Elmas**” denilmesinin sayılamıyacak kadar çok sebepleri vardır. Başlıca enerji kaynaklarından birisi olan kömür, işçilik açısından son derece riskli bir işkoludur. Türkiyemiz bunca gelişmesine ve gelişme çabalarına rağmen üzüntü ile kaydedelim ki maden işletmelerinde meydana gelen kazalarda Dünya birinciliğini elinde bulundurmaktadır! Bu birincilik övünülecek bir birincilik değildir. Aslında hepimizi kara kara düşündürmesi, tedbirler konusunda bir araya getirmesi gereken bir birinciliktir!

Televizyonun birinci kanalında iki hafta üst üste birinci ve ikinci bölümleri yayınlanan “**KARA ELMAS**” adlı diziyi içim burkularak, kahrolarak büyük bir üzüntü ve merakla izledim. Sürükleyici, gerçek hayatla hayal ürünlerini birleştiren bu dizi. Eğer belirli maksat yoksa, eksik hazırlanmış vermek istediği mesaj noksan kalan bir dizidir. Diziyi izlerken gözlerimin önünden **Kemal Özer, Abdullah Çakırefe, Ömer Karahasan, Osman İpekçi** gibi artık aramızda bulunmayan ünlü Sendikacılarımızla, kendisine uzun ömür dilediğim **Mehmet Tezer** Nam-ı diğer **TEZER baba** gelib geçtiler. Zonguldak ilimizin göbeğinde **TEZER** zamanında yaptırılan açılışını birlikte gerçekleştirdiğimiz muhteşem sendika binası’nı ve içinde üretilen hizmetleri düşündüm. Zonguldak öylesine sendika ile bütünleşmiş, sendika öylesine Zonguldakla bütünleşmiştir ki unutulmasına ihmal edilmesine gönül razı olamaz!

Zonguldakta yaşıyan kırkbini aşkın maden işçisi ile ilgili bir senaryo hazırlanırken veya Maden işçilerinin zor hayat şartlarını dile getirmek gözler önüne sermek için bir film yapılırken, Sendika ihmal edilemez. Sendika Maden işçisinin en zor günlerinde onun yanbaşı olan acısını paylaşan, Onun Sosyal güvencesi olan en önemli kuruluştur.

Zonguldakta her evde biraz Sendika vardır. Validen esnafa, Tüccardan Polise, Jandarmaya kadar sendikayı tanımayan bilmeyen, öğrenmeyen kimse yoktur.

Son derece önemli bir Toplu İş sözleşmesi müzakerelerinin devam ettiği önemli günler içinde gösterime sokulan **Kara Elmas** dizisi, Sendikal espriden yoksundur! Dizide işveren vardır, tabiatı icabı işçi vardır, hatta çocukları vardır, Aşk vardır, acı vardır da bu dizide Sendika yoktur! Diziyi izleyenler bu eksikliği ne ölçüde görebilmişlerdir, bilmiyorum! Ülkemizde 1980 yılının Oniki eylülünden bu tarafa, Sendikaların etkinliğini ortadan kaldırmak için sistemli bir çaba harcanmaktadır. Dilerim ki bu dizide gördüğümüz eksiklik bu çabaların bir uzantısı olmasın!

Devlet Tiyatroları eski genel müdürlerinden değerli oyun yazarı Sayın **Turgut Özakman**’la zaman zaman **KÖŞEM** lokantasında buluşur, Milli Mücadeleden bu tarafa çalışma hayatımızın geçirdiği gelişmeleri Tarihi derinliklerine de inerek sahneye aktarmanın yollarını araştırırdık. O’nun tartışılmaz yetenekleri Osmanlı İmparatorluğu’nun kurulma gelişme ve duraklama dönemleri dahil Cumhuriyet döneminde de Çalışanların emek mücadelesini Oyunlaştırma sahneleme ve görüntülemeye önemli roller oynayabilirdi. Hâla da bu umut vardır. Sendikacılığımızın Güzel sanatlarla ilgilenmesi zorunluğunu “**KARA ELMAS**” dizisini gündeme yeniden getirebilecek bir uyarıdır!

Emeğin en yüce değer olduğunu bilen, buna inanan ve inandırmak zorunda olanlar kalıcı eserler hazırlatarak, Görüntülü oyunlar sahneye konulmasına fırsat hazırlayarak sendikacılığımızın etkin bir kamu oyuna kavuşmasını temin edebilirler. Zorlukları aşmanın bir yolu da etkin kamu oyu oluşturmaktır. Gözardı edilmemesi gereken budur...

TRAFİK KAZALARI NEDEN OLUYOR?

— İSMAİL SADIK —

EVET.. Türkiye'mizde trafik kazaları, neden bu kadar fazla oluyor? Neden, Dünya rekoruna doğru gidiyoruz?

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün akla-hayâle gelmeyecek biçimde aldığı önlemlere rağmen; niçin azalmasını beklediğimiz kazalar durmadan artıyor ve en önemli sorunlarımızdan birisi olmaya devam ediyor.

★ ★

1970'li yıllardı: Kars'tan, Ankara'ya dönmek üzere bindiğimiz bir otobüsün şoförlüğünü yapan sahibi, şunları söylemişti:

"Dün, İstanbul'dan geldim. Bu arabanın borcunu ödemek zorundayım. Hemen geri dönmem gerekiyor."

Yine aynı yıllarda, bir Ankara-Eskişehir yolculuğu sırasında; bir şoför yardımcısına yönelttiğim soru üzerine söylediği şeydu:

"Ağabey, ben sigortalıyım..."

İlk kez aldığım bu olumlu karşılık üzerine; muavinin eklediği sözler ise gölgeleyi vermişti içimdeki sevinci:

"Bu dayımın arabası da ondan..."

★ ★

Yıllardır, Anadolu'muzun çeşitli kesimlerine otobüsle yaptığımız gezilerde tek sigortalı şoför yardımcısına raslamıştık; O da araba sahibinin akrabası olduğu için sigortalıydı.

Muavinler gibi, ülkemizdeki şoförlerin de bazı büyük firmalar dışında doğru-dürüst sigortalar yoktur. Kamyon şoförlerinin de.. Ankara'nın

göbeğinde.. devletimizin yönetim merkezinde çalıştırılan gerek minibus ve gerekse taksi şoförlerinin mübalağa etmiyorum; hemen-hemen hepsi sigortasızdır.

Patron, daha hizmete girmeden bir kazaya karşı güvence altına almak için taşıtını hemen sigorta yaptırır da, nedense; Onu çalıştıracak şoförün hayatına aynı önemi vermez.. Vermeyi de düşünmez.

Bunun için de yaşantımızın çok büyük bölümüne önemli katkılarda bulunan şoförlerimizin de toplumsal güvenlikleri olmadığı gibi, gelir düzeyleri de çok düşüktür. Tabii ki özel taşıt sahiplerini, yani, kendi arabasıyla taksicilik yapanları kastetmiyorum.

Kendisine güvenen varsa, incesin. Bazı belediyeler hariç resmi kurumlarımızda bile hayatların teslim edildiği şoförlerimizin aldığı ücretler, günün şartlarına göre çok düşüktür. Çalışma hayatımızın en az gelirli kesimi içinde, bu fedakar kişilerimiz de vardır.

Yüz milyonlar değerinde, taşıt emanet ettiğimiz, talihsiz bir kaza sonucunda da yine milyonlarca lira tazminat ödeme durumuyla karşı karşıya bıraktığımız insanlara, sorumlulukları oranında da fazla ücret vermek, bir hakşinaslıktır.

Adamları, hayatın can damarı ekonominin kan damarı ulaşımdan sorumlu tutacaksın, sonra uygarca yaşamasını sağlamıyacaksın. **"Sözle filliyat'ın ters düştüğü"** bundan ilginç bir toplumsal olay var mıdır?

Dünya'da trafik kazalarında, rekora doğru gidiyoruz. Ama niçin?

Yarı resmî verilere göre; kazalara, trafik kurallarına uyulmaması, yorgunluk, sarhoşluk, aşırı hız ve yolların bozukluğu yol açmaktadır. Peki kazaların artmasında bir başka sebep yok mudur?

Bizce asıl sebep, şoförlerde sağlanamayan toplumsal güvencedir. Dikkat ediniz, kazaların çoğunluğu kamyon ve yolcu otobüslerinin birbirleriyle çarpışmasından doğmaktadır. Buna dikkat etmek zorundayız. Niçin mi?

Çünkü; şoför istihdamında, sigorta yapılmasına hiç önem verilmemesinin yanısıra; mesai saati diye bir anlayış yoktur da onun için. En yakın mesafelerde bile çift şoför kullanan batılı bir anlayışla işletmecilik yapan ulaşım şirketlerini taktirle karşıladığımızı belirterek, bunun dışında bırakıyoruz. Ülkemizde maalesses, en çok kazanan iş kollarından birisi olduğu halde; ulaşım sektörümüz halâ, çağdaş bir işletmecilik yapmamakta, yapamamaktadır. **"Hababam usûlü"** ile toplumumuzda hizmet verilmektedir.

Ekonomimizin hayatîyeti gerçekte, bu isimsiz işçilerimizin şoförlerimizin elindedir. Bir sabah vakti, Ankara'daki Ulus Hâl'ini bir yana bırakalım; semt pazarlarında bile aradığımız her türlü sebze ve meyveyi bulabiliyorsak; sabahın alaca karanlığında, bayimizden gazete ve dergilerimizi düzenli biçimde alabiliyorsak; kimlerin **"can-ı bahası"**na bunlara, sahip olduğumuzu düşünüyor muyuz hiç?

Fiş verme zorunluluğunu geti-

Sıtma savaşında kullanılan bir ilâç, işçilerde mafsal ağrıları yapıyor

Sıtma Savaşı'nda kullanılan CAMCO-FİCAM-W isimli ilâç, onu püskürterek tatbik eden sağlık elemanları arasında mafsallık ağrıları, halsizlik, böbrek ağrıları gibi yaygın şikayetlerin arttığını ortaya çıkardı.

Söz konusu işçilerin üyesi bulunduğu SAĞLIK-İŞ sendikası, işçilerin bu şikayetleri karşısında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Genel Müdürlüğü'ne bir uyarı yazısı göndererek, işçilerin bu tür şikayetlerini iletti, iş güvenliği konusunda tedbir alınmasını istedi. Yazıda ilacın kullanımı sırasında **"maske ve gözlükten ayrı başkaca bir koruyucu malzeme de verilmediği"** kaydedilerek, **"sıvılaştırılan ilacın püskürtülmesinde kullanılan pompaların da sakıncalı bulunduğu"** hatırlatıldı.

recek yeni hükümet kararından sonra; Türkiye genelinde grev yapacağını gazete ilanlarıyla açıklayarak; toplumu tehdit eden meslek kuruluşu yöneticilerine şimdi sormanın zamanı geldi:

"Çift-çift, dolmuş ve taksilerini-ze rağmen, devlete ödediğiniz vergi ne? Önce ödediğiniz vergi kadar konuşun.. Sonra da üyelerinizin sigorta ve mesai sorununu çözümleyiniz lütfen!"

Önce, bireysel olarak kendimize düşeni yapalım; sonra da devlete kafa tatalım.

Bir başka husus daha sigortasız şoförü olan taksi ve minibüslerin sefere çıkarılmayacağına ilişkin alınan kararın; ülke genelinde uygulanması için, neden gereken çabayı göstermiyorsunuz, sayın yöneticiler?

**TÜRK-İŞ'İN, YÜKSEK
HAKEM'E BAŞVURMAYLA
İLGİLİ UYARISI..**

- **TÜRK-İŞ, "grev oylamasından itibaren 15 gün içinde uyuşmazlığın Yüksek Hakem Kurulu'na intikal ettirilmesi hususunda titizlik gösterilmesini" istedi.**

2822 Sayılı Toplu iş sözleşmesi yasası'ndaki **"grev oylaması sonucuyla"** ilgili olarak alınan bir kararda **"Grev oylamasında işçilerin grevin uygulanmamasına karar vermeleri halinde taraf işçi sendikasının oylama sonucunun kesinleşmesinden itibaren onbeş gün içinde Yüksek Hakem Kurulu'na başvurma imkânına sahip bulunduğu"** bildirildi.

Uygulamada, grev oylaması tamamlandıktan sonra görevli memurların grev sonucunu gösterir tutanağı geciktirdikleri ve bu sebeple de taraf sendikanın grev sonucunu gösterir tutanağı elde ettikten sonra Yüksek Hakem Kurulu'na başvurdukları, Kurul'un da bu tür geç başvuruları **"her ne kadar taraf sendikaya grev oylamasını yapan memurlar, oylama sonucunu gösterir tutanağı geç tebliğ etmiş iseler de, grev oylaması sırasında taraf sendikanın oylama mahallinde bulunduğu ve sonucuna muttali olduğu"** gerekçesi ile bu tür geç başvuruları reddetmekte ve değerlendirmeye tabi tutulmaktaki olduğu, işçilerin ve sendikaların hak kaybına uğradıkları bilinmekteydi.

TÜRK-İŞ, grev oylaması sonucuyla ilgili hukuki bir sorun doğmaması için bu durumu bir genelge ile teşkilata duyurdu. Genel Eğitim Sekreteri **Mustafa BAŞOĞLU** ile Genel Teşkilatlandırma Sekreteri **Mehmet BAMYACI** imzasıyla yayınlanan genelgede, **"grev oylamasının yapılmasından itibaren 15 gün içinde uyuşmazlığın Yüksek Hakem Kurulu'na intikal ettirilmesi hususunda titizlik gösterilmesi"** istendi.

Eylül'90 Gıda Harcaması..

- Körfez krizi mutfakta vurdu: Gıda da bir aylık artış yüzde 12.1 oranında.. Böylece 4 kişilik bir ailenin gıda harcaması 567 bin 261 liraya yükseldi...

- Mutfakta yıllık enflasyon oranı yüzde 80'lere vardı.. KDV'deki yeni düzenlemelerle fiyat artışları daha da artacak..

2 Ağustos 1990 günü başlayan "körfez krizi", kısa vadede petrol fiyatlarındaki artışla ülke ekonomisini değişik boyutlarda etkilemiştir. Özellikle temel mal ve hizmet ürünlerindeki fiyat artışları başta çalışanlar olmak üzere dar ve sabit gelirli kesimlerin yaşama koşullarını daha da ağırlaştırmıştır. Son on yıldan bu yana uygulana gelen ekonomik politikanın ayrılmaz bir parçasını oluşturan fiyat artışları, körfez krizi fırsat bilerek büyük boyutlara ulaşmış ve iktisaden güçsüz kesimler bu bunalımın da faturasını ödemek durumuyla karşı karşıya bırakılmıştır.

TÜRK-İŞ ARAŞTIRMASI MERKEZİ tarafından sürekli hesaplanan "aylık gıda harcaması" çalışmasının Eylül'90 itibarıyla ortaya çıkan sonucu, yaşanan son krizin çalışanlara yansımalarının somut bir göstergesi olmaktadır.

Nitekim son iyi aylık dönem itibarıyla aylık gıda harcaması tutarı yüzde 14.9'luk artışla 567.261.— liraya ulaşmıştır. Diğer bir ifadeyle son iki aydaki fiyat artışları nedeniyle sadece gıda için yapılması gereken ek harcama tutarı 74.261.— liradır.

Aşağıdaki tablodan da görüleceği üzere, yıl sonunda 358.586.— lira olan aylık gıda harcaması, son dokuz ayda yüzde 58.2 oranında artış göstermiştir. Son oniki ay itibarıyla fiyatlardaki değişim ise, yüzde 77.7'dir. Eylül 90 itibarıyla sadece bir aylık artışın yüzde 12.1 olduğu gözönüne alınırsa, yaşanan son krizin çalışanlara etkisinin, alışlagelmış

Hayat pahalılığının bir göstergesi de mutfak... insanların sağlıklı yaşamı için gerekli olan gıda ne olmalıdır? Beslenmeleri için ne oranda gıda harcaması yapmaları gerekir?

TÜRK-İŞ Araştırma Merkezi, Eylül'90 ayı içinde, bir ailenin gıda harcamasını tespit ederek, yaptığı çalışmayı açıkladı. Aşağıda Ankara kent merkezinde yaşayan 4 kişilik bir ailenin yapması gereken gıda harcamasına ilişkin yapılan araştırmayı sunuyoruz.

enflasyon rakamlarıyla açıklanamayacağı ortaya çıkmaktadır.

Son dönemde petrol fiyatlarında görülen fiyat artışı gerekçe yapılarak petrol ürünlerine her türlü ölçünün üzerinde toplam yüzde 65'lere varan ölçüde yapılan zammın fiyatlar üzerindeki etkisi kuşkusuz gıda maddeleriyle sınırlı olmamıştır. Sadece bir ayda ekmekte yüzde 20, yumurtada yüzde 33.3' sebze yüzde 19, sütte yüzde 17.6, beyaz peynirde yüzde 10.5 oranlarında görülen fiyat artışının devam edeceği beklenen bir gelişme olmakla beraber; örneğin kısa vadede tüpgaz ile şehirci ulaşım taşıtları fiyatlarına yapılan yüksek oranlı artış, bir bütün olarak çalışanların geçimini ağırlaştıran unsurlardandır.

Öte yandan bu fiyat artışlarının tüketici indeksinde aynı ağırlıkla yansımaları söz konusu olmayacaktır. Bilindiği üzere fiyat indeksine temel oluşturan harcama gruplarında yapılan değişiklik ile esas alınan gelir grubu dikkate alındığında varolan indeksin ücretlilerin geçinme şartlarındaki değişimi tam anlamıyla kapsamadığı görülecektir.

Gerçekten gıda dışında aile bütçesinin önemli bölümünü oluşturan konut, ulaşım, giyecek, eğitim v.b. harcama gruplarındaki fiyat artışlarının etkisi kısa bir zaman dilimi içerisinde etkisini göstermektedir. Okul döneminin başladığı Eylül'90 ayında, bu nedenle yapılan harcama - yansıma kış mevsimi yakıt ihtiyacının karşılanmasına çalışılmaktadır.

Çalışanlar gelirlerinin fiyat artışları nedeniyle aşınması yanısıra haksız ve adaletsiz vergi sistemi nedeniyle ücret gelirlerindeki vergi kesintisinin arttığı bir dönem yaşamaktadırlar.

Çalışan kesimin içinde bulunduğu ve fakat sorumlusu olmadığı bu olumsuz tabloda siyasal iktidara düşeni rahatlatarak ek düzenlemeler yapmasıdır.

Oysa siyasal iktidar bu bunalım dönemini fırsat bilerek, bu bahaneyle dar ve sabit gelirli büyük bir kesimi yakından ilgilendiren ve yapısı nedeniyle en haksız ve adaletsiz vergi biçimi olan Katma Değer Vergisi oranını, başta iktisaden güçsüz kesimlerin başlıca harcama grubu olan temel gıda maddeleri olmak üzere, bütün harcama kalemlerinde tedricen arttırmak yoluna gitmiştir. Bu düzenleme ile çalışanların, dar ve sabit gelirli olan yaşam koşullarının daha da ağırlaştıracağı, beklenemez bir sonuç olmaktadır.

Kuşkusuz çalışanların karşı karşıya bulunduğu bugünkü olumsuz tablonun oluşmasında, körfez krizinin ve krizin ekonomiye yansımalarının payı vardır. Ancak sürdürülen ekonomik politikaların çalışanlar aleyhine olduğu ve oluşan her fırsatta çalışan kesime ek yükler getirildiği de bilinmektedir.

EYLÜL'90 GIDA HARCAMASI

	Eylül'89	Aralık'89	Ağustos'90	Eylül'90
Yetişkin İşçi	106.709.—	117.960.—	172.110.—	192.440.—
Yetişkin Kadın	68.010.—	76.606.—	107.628.—	120.599.—
15-19 Yaş Gr. Çocuk	87.198.—	96.660.—	137.019.—	153.509.—
4-6 Yaş Grubu Çocuk	57.364.—	67.360.—	89.278.—	100.713.—
	319.276.—	358.586.—	506.035.—	567.261.—

TERÖR...

Terörün Atatürkçü Hedefi...

Doç. Dr. Bahriye ÜÇOK da ÖLDÜRÜLDÜ..

SHP Parti Meclisi Üyesi, Parlamento-muzda senatörlük ve milletvekliliği yapan Doç. Dr. **Bahriye ÜÇOK**, 6 Ekim günü posta-yla gönderilen bir bombalı paketin pat-laması sonucu hayatını yitirdi.

Uzun yıllar ilahiyet Fakültesinde öğre-tim üyeliği de yapan Doç. Dr. ÜÇOK'un bir suikast sonucu öldürülmesi, demokrasi ve laik Türkiye'ye inanan insanların vicdanı-nı sızlattı.

TÜRK-İŞ; Doç. Dr. **Bahriye ÜÇOK**'-un hunharca öldürülmesini olayını kınadı ve ülkenin demokrasiden asla vazgeçme-yeceğini, toplumun önde gelen sevilen ki-şilerin öldürülmesine seyirci kalınmama-sını, katillerin bulunmasını istedi.

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI'NIN TELGRAFI

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket YIL-MAZ**, **Bahriye ÜÇOK**'un öldürülmesi üze-rine SHP Genel Başkanı **Erdal İNÖNÜ**'ye bir telgraf göndererek şöyle dedi:

"— Parti Meclisi üyeniz Doç. Dr. Bah-riye ÜÇOK'un laik devlet, demokrasi ve Atatürk düşmanları tarafından suikast so-nucu öldürülmesi, camianızda derin üzü-nü yaratmıştır. Terörün yeniden toplumu-muz gündeminde ilk sırayı almasından du-yulan kaygılar, ÜÇOK'un öldürülmesiyle doruk noktasına ulaşmıştır. Pek çok fail ya da faillerinin bulunmayışı kamu vicdanını derinden yaralamaktadır. Tüm çalışanlar adına Üçok'a Yüce Allah'tan rahmet,

Teröre hedef olan Atatürkçü, Laik Doç. Dr. Bahriye ÜÇOK

şahsınızda partiniz yönetici ve mensupla-rına başsağlığı dileriz."

TÜRK-İŞ Genel Başkanı **Şevket Yıl-maz**, Doç. Dr. **Bahriye ÜÇOK**'un ailesine de bir başsağlığı telgrafı göndererek, işçi-ler olarak duyulan üzüntüyü dile getirdi.

CENAZE TÖRENİ..

Demokrasi düşmanları tarafından öl-dürülen Atatürkçü Doç. Dr. **Bahriye ÜÇOK**'un cenazesi, 9 Ekim günü düzen-lenen görkemli törenlerle Ankara'da Kar-şiyaka mezarlığında toprağa verildi. Törenlere **TÜRK-İŞ** Genel Başkanı **Şevket Yılmaz**, yönetim kurulu üyeleri ve sendi-ka liderleri katıldı.

TÜRK-İŞ VE BAĞLI SENDİKALAR

	TÜRK-İŞ Genel Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Bayındır Sokak No: 10 Tel: 133 31 25-26-27-28-29 ANKARA Fax : 133 68 09	14	DOK GEMİ-İŞ Gen. Bşk.: NAZIM TUR Büyük Langa Fabrika Sokak Necmibey İşhanı No: 18 Tel: 517 12 78 (3 hat) Yenikapı/İSTANBUL Fax: 517 13 85
01	TARIM - İŞ Gen. Bşk.: SABRİ ÖZDEŞ Necatibey Cad. 22 Tel: 231 78 56-57-58-59 Sıhhiye/ANKARA Fax: 229 85 92	15	YOL - İŞ Gen. Bşk.: BAYRAM MERAL İstanbul Cad. No. 58 İskitler / ANKARA Tel : 342 22 40 - 51 Fax : 341 27 05
02	TÜRKİYE MADEN İŞ Gen. Bşk.: H. HÜSEYİN KAYABAŞI Strazburg Cad. 7/3-4-5 Sıhhiye / ANKARA Tel: 231 73 55-56-57 Fax: 229 89 31	16	TES-İŞ Gen. Bşk.: FARUK BARUT Meşrutiyet Cad. Karanfil Sokak 34 Fax : 118 58 89 Tel: 117 84 57-58-59 - 118 58 89 Bakanlıklar/ANKARA
02	GENEL MADEN-İŞ Gen. Bşk.: ŞEMSİ DENİZER Mithatpaşa Cad. Okul Sokak Tel: 120 02 - 132 04 ZONGULDAK Fax: 36 635	17	TEZKOOP-İŞ Gen. Bşk.: Necatibey Cad. Sezenler Sokak 2/16 Tel: 231 74 94 (6 Hat) Sıhhiye/ANKARA
03	PETROL-İŞ Gen. Bşk.: MÜNİR CEYLAN Yıldız Posta Cad. Evren Sitesi D Blok Tel: 174 88 96 (4 Hat) Gayrettepe/İSTANBUL Fax: 174 74 46	17	KOOP-İŞ Gen. Bşk.: AHMET BALAMAN İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sokak 15/11 Tel: 230 08 55 - 229 44 80 Yenışehir/ANKARA
04	TEKGIDA-İŞ Gen. Bşk. ORHAN BALTA 4. Levent Konaklar Sokak Tel: 164 49 96-97-98 Levent/İSTANBUL Fax: 164 01 27	18	TÜMTİS Gen. Bşk.: SABRİ TOPÇU Küçük Langa Cad. No: 49/5 Aksaray / İSTANBUL Tel: 524 36 79 - 531 40 75-76
05	ŞEKER-İŞ Gen. Bşk.: HİKMET ALCAN Karanfil Sokak 59 Bakanlıklar/ANKARA Tel: 118 42 73-74 - 117 19 88 Fax : 125 92 58	19	DEMİRYOL-İŞ Gen. Bşk.: ENVER TOÇOĞLU Necatibey Cad. Sezenler Sokak 5/4 Tel: 231 80 28-30-31-32 ANKARA
06	TEKSİF Gen. Bşk.: ŞEVKET YILMAZ Ziya Gökalp Cad. Aydoğmuş Sokak No: 1 Kat : 5-6 Tel: 131 21 70-71-72-73 ANKARA Fax: 131 10 53	20	TÜRKİYE DENİZCİLER Gen. Bşk.: EMİN KUL Rıhtım Cad. Denizciler Sokak No: 7 Tel: 144 48 38 - 149 56 29 Tophane/İSTANBUL Fax: 144 52 21
07	DERİ-İŞ Gen. Bşk.: YENER KAYA Gençtürk Cad. 17/3 Birlik İşhanı Tel: 522 19 89 - 526 28 65 Aksaray/İSTANBUL	21	HAVA-İŞ Gen. Bşk.: ATILAY AYÇIN İncirli Cad. Volkan Apt. 66/1 Fax : 571 90 51 Tel: 572 25 98 - 572 35 27 Bakırköy/İSTANBUL
09	AĞAÇ-İŞ Gen. Bşk.: GÜRAL ERÇAKIR Necatibey Cad. No: 20/22-23 Tel: 229 53 95 - 229 08 27 Sıhhiye / ANKARA	23	LİKAT-İŞ Gen. Bşk.: MELİH HÜSNÜ YILMAZ Necatibey Cad. Sezenler Sokak 4/5 Tel: 231 74 18-19 Sıhhiye / ANKARA
09	SELÜLOZ-İŞ Gen. Bşk.: FIKRİ KARAKADILAR Ömerağa Mah. Hürriyet Cad. İşlay Apt. Kat: 1 Tel: 118 99 - 134 50 İZMİT Fax: 134 51	23	HABER-İŞ Gen. Bşk.: ALİ AKBAL Tuna Cad. 30/8 Tel: 131 90 44-45 Sıhhiye / ANKARA
10	BASIN-İŞ Gen. Bşk.: ALİ EKBER GÜVENÇ Necatibey Cad. 20/21 Tel: 230 29 08 - 229 85 65 Sıhhiye / ANKARA	24	SAĞLIK-İŞ Gen. Bşk.: MUSTAFA BAŞOĞLU Necatibey Cad. 23/9-10 Tel: 231 80 45 Sıhhiye / ANKARA
11	BASİSEN Gen. Bşk.: METİN TIRYAKIOĞLU İstiklâl Cad. 311 - Mısır Han Kat: 4 Oda: 15 Tel: 151 99 00 Galatasaray / İSTANBUL Fax: 152 38 35	25	TOLEYİS Gen. Bşk.: CEMAL BAKINDI İnelbey Mh. Küçük Langa Cd. No.16/18 Kat. 1 Bilir İş Merkezi Tel: 585 92 24 Aksaray - İSTANBUL
11	BASS Gen. Bşk.: TURGUT YILMAZ Sümer Sokak 29 Tel: 230 13 71 - 230 20 28 Demirtepe / ANKARA	26	TÜRK HARB-İŞ Gen. Bşk.: KENAN DÜRÜKAN İnkilâp Sokak 20 Fax: 117 13 64 Tel: 117 50 97-98-99 - 134 20 02 Kızılay / ANKARA
12	TÜRKİYE ÇİMSE-İŞ Gen. Bşk.: TAMER ERALAN Necatibey Cad. No: 20 Kat: 4 Fax: 230 24 43 Tel: 229 53 91 - 229 53 96 - 229 33 28 Sıhhiye / ANKARA	27	TGS Gen. Bşk.: ORHAN ERİNÇ Basın Sarayı Kat: 2 Tel: 527 85 34 Çağaloğlu / İSTANBUL
12	KRİLTAL-İŞ Gen. Bşk.: İBRAHİM EREN Kazancı yolu, Ağaçpınarı Sokak No: 3 Daire: 10 Tel: 151 95 77 (3 Hat) 80090 Taksim / İST. Fax: 151 95 79	28	TÜRKİYE BELEDİYE-İŞ Gen. Bşk.: FUAT ALAN Yeni Selim Paşa Sokak 62 Fax: 513 93 68 Tel: 513 82 54-55-56 Aksaray / İSTANBUL
13	TÜRK-METAL Gen. Bşk.: MUSTAFA ÖZBEK Akıncılar Sokak No: 14 Tel: 229 17 53-54 Maltepe / ANKARA Fax : 229 77 14		TÜRK-SEN Gen. Bşk.: ÖNDER KONULOĞLU 7 A Şehit Mehmet R. Hüseyin Sokak Tel: 72 444 Lefkoşe / KIBRIS